Vpl.
Pyhäjärvi

Maanantaina 27. kesäkuuta 2005 | Pyhäjärveläisyyden vaalija – Karjalan puolustaja | N:o 6 • 50. vuosikerta

Ikaalisten kirkossa on Muistojen Ilta ja Juhlamessu.

Tervetuloa Pyhäjärvijuhlille Ikaalisiin

Tänä vuonna Ikaalisissa 16.-17.7.2005 järjestettävän Pyhäjärvijuhlan karjalaiset perinteet ovat vuosisatoja vanhat, aina keskiajalta asti. Katolisuuden aikana Karjalan emäpitäjillä oli oma suojelupyhimyksensä, jonka muistopäiväjuhlaa vuosittain kutsuttiin "kihupyhäksi". Sen näkyvimpänä osana oli kansanjoukkojen edestakainen kuljeskelu, mitä kihuta nimenomaan tarkoittaa. Uskonpuhdistuksen jälkeen kihupyhät eivät noudattaneet enää pyhimyskalenteria vaan luterilaista ajanlaskua. Useimpien pitäjien kihupyhät satutettiin heinäelokuulle, se on ollut parasta kesäjuhlien aikaa. Niinpä Pyhäjärven, Muolaan ja Räisälän kihupyhä oli 8. sunnuntai kolminaisuudesta

Varsinkin nuoret odottivat näitä kihupyhiä innokkaasti, sillä se oli sen aikaisessa elämänmenossa vuoden tärkein tapahtuma. Nämä kihupyhät olivat 1800-luvulla värikkäitä kansanjuhlia, joista on lukuisia kuvauksia. Kirvun kihupyhistä kerrotaan tähän tapaan:

"Kuinka nuoret odottelivatkaan kihuja! Tytöt pukeutuivat parhaimpiinsa – eihän koskaan tiennyt, vaikka "se oikea" olisi sattunut tulemaan myös juhlille – ja nuoret miehet harjasivat hevosiaan ja kiillottivat ajoneuvonsa, ehkäpä lappavyönsä ja puukkonsa helatkin. Kaikki kauppamiehet olivat myös hyvissä ajoin liikkeessä. Erikoiset taitavat rinkelinpaistajat tulivat vesirinkeleitä leipomaan ja vehnäset paistuivat uunissa ollakseen ajoissa myytäviksi. Saloilla höyrysi omatekoinen viina, ja pelimannit kokeilivat, että "vionin" kielet varmasti olivat kunnossa. Kaikki nuoret ja vanhat, jotka kynnelle kykenivät saapuivat kirkolle.

Naapuripitäjissä varustautuivat nuoret miehet pelimanneineen kihuille lähtemään. Oli näet tapana, että vieraspaikkakuntalaiset tulivat suurella joukolla ja soittajien kanssa.

Näin kirkonmäelle kokoontui kansaa niin paljon, ettei ihmisjoukossa päässyt paljoakaan eteenpäin kulkemaan. Mutta monikaan ei tullut kihuille kirkkoon mennäkseen, vaan he parveilivat ainoastaan sen edessä katsellen, keitä oli tullut omasta tai naapuripitäjistä, sillä värikkäät kansallispuvut ilmaisivat heti vieraan kotipaikan. Tavattiin tuttavia ja ystäviä, omaisia ja sukulaisia."

Kihupyhät ovat vuosien saatossa muuttaneet muotoaan. Ennen sotia ne olivat monessa pitäjässä kesäjuhlia, joita paikalliset yhdistykset järjestivät. Kihupyhien ohjelmaan kuului torvisoittoa, juhlapuheita ja urheilukilpailuja.

Nyt Ikaalisissa pidettävien "kihujen" juhlatoimikunta Lea Jokisen johdolla on uutterasti tehnyt koko vuoden töitä, jotta käytännön juhlajärjestelyt sujuisivat hyvin. Juhlapaikkoja on kaksi, kirkko ja Oma-Tupa. Kirkossa on Muistojen ilta ja Juhlamessu, Omalla-Tuvalla iltamat ja päiväjuhlaJa kun musiikkikaupungissa ollaan, niin perinteitä noudattaen, kuullaan varmasti torvisoittoa ja pelimannienkin viulun kielet ovat taatusti kunnossa, juhlapuheista puhumattakaan. Joten, olette sydämellisesti tervetulleita Ikaalisiin odotettuina vieraina.

SALME RINTALA

Omalla Tuvalla ovat Pyhäjärvi-juhlien iltamat ja sunnuntain päiväjuhla.

Ikaalinen tunnetaan Kultaisen harmonikan kaupunkina. Vuonna 2002 tämän arvokkaan palkinnon voitti Elias Ukkonen, sukujuuret Pyhäjärven Lohijoella.

27.6.2005

Tervetuloa Ikaalisiin, Pyhäjärveläiset!

Viimeksi, vuonna 1995, vietettiin päiväjuhlaa Ikaalinen-salissa (=liikuntahallissa). Sitä ennen kuunneltiin Virolaisen Jussin puhetta yhteiskoulun pihassa avotaivaan alla, helottavan auringon lämmössä. Nyt on päiväjuhlan paikkana kotoinen Oma Tupa. Tila on mukautettu odotettavissa olevaan juhlijoiden määrään. Monen entisen juhlavieraan evakkotaival on lopullisesti päättynyt ja usean voimat eivät riitä kotipolkua kauemmas. Tänäkin vuonna kuullaan juhlassamme Ikaalisten Nuoriso-orkesterin musiikkia ja juhlapuhujana on kansanedustaja.

Muistojen iltaa vietetään Ikaalisten kirkossa. Siellä kuullaan mm. kaunista Konsta Jylhän hengellistä musiikkia Ikaalisten kirkkokuoron ja Viulupelimannien esittämänä. Näitä lauluja on esitetty yli kolmessakymmenessä kirkossa alueella Isokyrö - Tampere - Helsinki - Turku. Pyhäjärveläinen Mauno Pitkänen oli eläessään Viulupelimannien kantavia voimia.

Juhlapaikat ovat kävelymatkan päässä toisistaan. Lauantai-illan iltama pidetään Oman Tuvan salissa. Ohjelman muodostaa pyhäjärveläisen miehen elämäntarina, jota Ikaalisten Mieslaulajien Karjala-aiheiset laulut höystävät. Loppuillan voi harrastaa musiikkiliikuntaa Jämijärven Pelimannien taidokkaassa tahdissa.

Iän mukana työn tahti hiipuu. Niin on käynyt monen seurankin toiminnassa. Syntyperäiset karjalaiset vähenevät. Suuri osa jäsenistöstä on sijoituspaikkakunnalta avioituneita puolisoja. Sotaveteraanit ovat ottaneet johtotehtäviin nuorempaa väkeä. Me muutimme viime vuonna seuramme nimen Ikaalisten Karjalaiset ry. nimeksi Ikaalisten Karjalaseura ry. Toiveenamme on, että avioliiton kautta tulleet ja muut kuin Karjalassa syntyneet voisivat tuntea seuramme itselleen kotoiseksi.

Tulossa olevilla Pyhäjärvi-juhlilla on jo ollut virkistävä vaikutus toimintaamme. Olemme saaneet aikaan osittaisen sukupolvenvaihdoksen. Sihteerimme ja osa hallitusta on uutta sukupolvea. Juhlatoimikuntaan ja talkooväeksi on löytynyt innostunutta ja taidokasta joukkoa.

Olemme valmiit ottamaan vastaan Teidät, Hyvät Pyhäjärveläiset. Uskomme Teidän saavan juhlista rakennusaineita sekä sielullenne että ruumiillenne. Tervetuloa!

IKAALISTEN KARJALASEURA RY.
PENTTI INKINEN, PUHEENJOHTAJA
LEA JOKINEN, SIHTEERI

Osa Ikaalisten juhlatoimikuntaa. Vas. Pentti Inkinen, Marja Hämäläinen, Sirpa Kuivalainen, juhlatoimikunnan puheenjohtaja Lea Jokinen ja Raija Holma, takana Pyhäjärvisäätiön puheenjohtaja Yrjö S. Kaasalainen.

Kaupunginjohtajan tervehdys

On hieno asia, että Ikaalisissa järjestetään Pyhäjärvijuhla, jossa vaalitaan ja viedään eteenpäin henkistä ja hengellistä perintöä sukupolvelta toiselle. Ikaalisissa järjestetään vuosittain kymmenittäin erilaisia kansainvälisiä ja kansallisia tapahtumia, jotka tuovat kymmeniätuhansia ihmisiä Ikaalisiin. Ikaalisten sijainti valtatie 3:n Suomen kehityskäytävässä ja hyvä infrastruktuuri tapahtumien järjestämiselle selittävät niiden sijoittumisen Ikaalisiin. Tampereelle on vain 50 kilometriä ja parinsadan kilometrin säteellä asuu kolmisen miljoonaa suomalaista.

Ikaalinen on iältään vanha jo 1641 perustettu, jonne 1800-luvulla rakennettiin kulttuurihistoriallisesti arvokas Wanha kauppala keisari Aleksanteri II määräyksestä. Wanha kauppala on oikea rakennusarkkitehtuurillinen helmi, jonka vanhojen rakennusten luoma upea miljöö hyvin hoidettuine puistoineen luo todellisen puutarhakaupungin.

Ikaalinen on myös erittäin

Janne Laine.

vahva koulutuskaupunki: Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitos, joka on alansa suurin opinahjo Pohjoismaissa, ammattikorkeakoulu, kauppaoppilaitos, musiikkiopisto, aikuiskoulutuskeskus ja kansalaisopisto. Ikaalinen on vahva korkeakoulu- ja koulutuskaupunki, jossa on noin 1.300 korkeakoulu- ja ammattikouluopiskelijaa.

Lisäksi Ikaalinen on myös vahva matkailukaupunki. Koko maakunnan kärkiyrityksenä on Ikaalisten kylpylä, jossa käy noin 600.000 asiakasta vuodessa ja joka on Pohjoismaiden suurin viihdekylpylä. Kylpylän ympärille on kehittynyt monia matkailupalveluita mökkikylineen, Kyrösjärviristeilyineen ja mönkijä- tai ratsastussafareineen. Samoin meillä on mm. 2.500 kesämökkiä, jotka tuovat erityisesti kesällä tuhansia kesäasukkaita kaupunkiimme. Olemme myös tunnettu Sata-Häme-Soi tapahtumasta ja Kultaisesta harmonikkakilpailusta, joka tapahtuma tuo heinäkuun alussa kaupunkiimme lähes 40.000 kävijää ja jota tapahtumaa sadattuhannet ihmiset seuraavat televisiosta. Samoin yksi mielenkiintoinen valtakunnallisesti toimiva palvelualanyritys on Ikaalisten matkatoimisto.

Ikaalisissa sijaitsee myös merkittäviä yrityksiä, joiden ansiosta työllisyystilanne on hyvä. Ikaalisissa on Pohjoismaiden suurimpina yrityksinä mm. kivitaloelementtitehdas Siporex ja erikoislattiapinnoitteiden tuotantolaitos Upofloor. Samoin meillä tuotetaan Georgia-Pacific- Paper Oy:ssä mm. paperiservettejä tai Ikapaper Oy:ssä säkkejä. Samoin meillä on Suomen suurin Finlaysonin tehdasvaatekangasteollisuuslaitos. Ikaalisten Keskussähkö Oy on alallaan maamme johtavimpia yrityksiä. Korkealaatuisina erikoistuotteina meillä esimerkiksi tuotetaan Katsa Oy:ssä Pasi-panssariajoneuvojen vaihdelaatikostoja. Ikaalisten Luomu Oy:n kasvihuoneet tuottavat mm. luomupaprikaa ja luomukurkkua.

Ikaalilaisuuteen kuuluu myös vahva ja määrätietoinen paikallisomistajuus. Muun muassa Ikaalisten Säästöpankki, osuuspankki, Leppäkosken Sähkö Oy, Ikaalisten-Parkanon puhelin Oy, Pohjois-Satakunta lehti ja oma paikallisradio, kaikki nämä on pidetty vahvasti paikallisessa omistuksessa niitä edelleen kehittäen ja laajentaen.

Lisäksi Ikaalinen on seutukuntansa hallinnon ja kaupan keskus. Tervetuloa Ikaalisiin.

JANNE LAINE
KAUPUNGINJOHTAJA

Pyhäjärveläisiä vaikuttajia Jämijärvellä

Sotien aikana siirtyi Karjalasta paljon väestöä evakkoon myös Pohjoiseen-Satakuntaan. Karjalaisten vilkas ja elämänmyönteinen asenne aiheutti sen, että he varsin nopeasti sopeutuivat uusiin olosuhteisiin ja ottivat asemansa yhteisössä.

Jämijärvelle on karjalalaisia tullut mm. Pyhäjärveltä ja heistä usea on saavuttanut varsin tärkeän aseman kunnassa. Yksi merkittävimmistä Pyhäjärveläisistä on jo edesmennyt Reino Patrakka, joka ehti toimia kaksikymmentä vuotta sosiaalilautakunnassa ja siitä ajasta hän oli kahta vuotta lukuun ottamatta kokoajan puheenjohtajana. Valtuustossa hän oli vuodet 1961-1972 ja kunnanhallituksessa 1959-60. Lisäksi hänellä oli lukuisia ylikunnallisia luottamustehtäviä.

Kaikista muista tärkeistä tehtävistä huolimatta Reino Patrakka muistetaan kuitenkin parhaiten Hopearinteen vanhustentalojen sinnikkäänä rakennuttajana sekä vanhustentaloyhdistyksen "isänä". Vanhusten asunto-olojen parantaminen oli hänen

Esa Ala-Karvia.

tärkein elämän tehtävänsä ja moni Jämijärveläinen vanhus saa tänäkin päivänä kiittää Patrakkaa siitä, että saa asua viihtyisässä ja turvallisessa ympäristössä lähellä palveluja.

Toinen edesmennyt Pyhäjärveläinen kuntavaikuttaja on ollut Einari Mansikkamäki, joka on toiminut kunnanvaltuustossa vuosina 1973-1980 ja kunnanhallituksessa varsinaisena ja varajäsenenä vuosina 1981-1988. Lisäksi hän osallistui aktiivisesti yleisten töiden lautakunnan ja sosiaalivakuutustoimikunnan tehtäviin. Jämin kehittäminen oli hänellä mielessä jo 70-80 luvun taitteessa kun hän oli mukana Jämin alueen kehittämistä suunnittelevassa toimikunnassa ja Jämi-Säätiön valtuuskunnassa.

Maaseudun kehittäminen oli taas Pyhäjärveläisen myös edesmenneen Antti Sorvalin sydäntä lähellä. Sorvali ehti toimia maatalouslautakunnassa peräti kaksikymmentä vuotta. Valtuustossa hän vaikutti vuosina 1993-2000 ollen saman ajan kunnan tilintarkastajien puheenjohtajana. Hänet muistetaan leppoisana isoisänä, jolle lapsen lapset olivat kaikki kaikessa.

Muita kunnanvaltuustossa olleita Pyhäjärveläisiä ovat ainakin Tauno Torkkeli ja Arvid Vuohelainen. Tauno Torkkeli toimi sen lisäksi kuusi vuotta kunnanhallituksen jäsenenä ja hänellä oli tämän lisäksi merkittäviä luottamustehtäviä Osuuskassassa ja Osuuskaupassa. Hänen luottamustehtävänsä Jämijärvellä katkesivat vuonna 1959 hänen muuttaessaan Hyvinkäälle.

Näiden henkilöiden lisäksi Jämijärvellä vaikuttaa lukuisa joukko henkilöitä, joilla on siteitä Karjalaan ja Pyhäjärveen.

Kaikkien heidän luettelemisensa tässä on mahdoton tehtävä. Olkoon tämä kirjoitelma kuitenkin esimerkki siitä, mihin karjalaisella sinnikkyydellä voidaan päästä, vaikka "uudisasukkaanakin". Raskaat luopumisen ajat ovat kasvattaneet siirtokarjalaisista sitkeän kansan, joka ei hevin luovuta ja anna periksi. Toivonkin, että me karjalaisten jälkeläiset olisimme perineet edes osan tuosta sisusta, jotta jaksaisimme jatkaa kunnialla heidän viitoittamallaan tiellä.

Terveisin
Pyhäjärveläisille,

ESA ALA-KARVIA
KUNNANJOHTAJA

Jämijärven karjalaisten puheenjohtaja Erkki Keskisaari

Erkki Keskisaari on vuodesta 1997 luotsannut Jämijärven Karjalaseuraa. 57-vuotias Erkki on jo eläkkeellä armeijan palveluksesta. Hän toimi Niinisalon varuskunnassa lääkintähuoltoupseerina. Hänen sukujuurensa Karjalassa ovat Nuijamaalla, "sillä väärällä puolella".

Armeijan palvelusaikoina hän oli useaan otteeseen YK:n tehtävissä ulkomailla Libanonissa ja Kroatiassa. Käsistään taitavana hän toimi Jämijärven peruskoulussa teknisten töiden opettajana. Tällä hetkellä hän asuu Ikaalisissa ja on ohjannut puutöiden opetusta Ikaalisten kansalaisopistossa. Viime vuonna järjestettiin Jämijärvellä suurimittainen Jukola-viesti ulkomaisine osanottajineen. Erkki toimi tämän kisan lääkintävastaavana.

Jämijärven Karjalaseurasta hän toteaa, että aikoinaan niin voimakkaasti toiminut seura alkaa olla hiipumassa. Nuoret ovat muuttaneet pois kylistä ja jäsenten keski-ikä on korkea. Vuosittain on ollut vain yksi tapahtuma. Viimeksi järjestettiin pikkujoulujuhla vanhainkodin asukkaille. Seurassa onkin keskusteltu yhdistymistä naapuripitäjien Karjalaseuroihin joko Parkanon, Kankaanpään tai Ikaalisten kanssa. Näin saataisiin enemmän resursseja esim. yhteisten kirkkopyhien, Kalevala-juhlien, virpojaisten tai muunlaisten karjalaisten kulttuuritapahtumien järjestämiseen.

Erkki Keskisaari.

SALME RINTALA

Rehtori Pentti Inkinen, Ikaalisten Karjalaseuran puheenjohtaja

Räisälän Myllypellossa vuonna 1927 syntyneestä Pentti Inkisestä voidaan sanoa, että hän on henkeen ja vereen musiikkimies. Hän valmistui opettajaksi Itä-Suomen seminaarista Raumalla, joka oli entinen Sortavalan seminaari. Opettajatkin olivat Sortavalan seminaarin opettajia. Valmistumisensa jälkeen hän oli Vuolijoen kunnan kansakoulun opettajana seitsemän vuotta. Vuonna 1958 hänet valittiin Ikaalisten kirkonkylän koulun opettajaksi, myöhemmin rehtoriksi, jossa toimi eläkeikäänsä asti. Agronomi Tuomivaaran jälkeen hänestä tuli 70-luvulla Ikaalisten Karjalaseuran puheenjohtaja. Puoliso Kirsti os. Salminen on Lappi TL:stä ja lapsia on neljä sekä kaksi lastenlasta.

1960-luku oli Pentti Inkiselle todella kiireitten aikaa.

Pentti Inkinen.

Hän toimi oman virkansa ohella kunnanvaltuutettuna, hoiti kunnankirjastoa, toimi seurakunnan kanttorina ja johti kirkkokuoroa, mieskuoroa 13 vuotta ja kansalaisopiston orkesteria. Ennen kansalaisopistoa hän soitti pienessä kamariorkesterissa alttoviulua ja seurakunnan torvisoittokunnassa poikkihuilua. Ikaalisten Viulupelimanneissa hän oli perustajajäsen. Viulupelimannit konsertoivat paitsi kotimaassa myös ulkomailla aina Amerikkaa myöten

Nuoret ovat hänen sydäntään lähellä. Hän on kaikkien merkkipäiviensä huomionosoitukset osoittanut Ikaalisten Nuoriso-orkesterille, joilla on sitten ostettu eri instrumentteja. samoin Lionsclubissa toimiessaan hän keräsi varoja patarumpuihin.

Pentti Inkinen oli 10 vuotta sitten Ikaalisissa pidettyjen Pyhäjärvijuhlien juhlatoimikunnan puheenjohtaja. Ja useimpien meidän mieleen jäi hänen verraton huumorinsa, kun hän iltamien juontajana kertoi "pyrkimisluvuista". Eli, miten ennen vanhaan Karjalassa nuoret miehet pyrkivät tyttöjen aittoihin runojen muodossa. Ja nyt tulevassakin juhlassa tapaamme hänet monenlaisissa tehtävissä. Karjalaisuus on hänelle niin itsestään selvyys ja musiikin ohella sydämen asia, että ikävuosista huolimatta karjalaisen kulttuurin esille tuomiseksi voimia ja intoa aina riittää.

SALME RINTALA

Juhlapuhuja, kansanedustaja Irja Tulonen

Kansanedustaja Irja Tulosella ovat vahvat karjalaisjuuret. Hän on syntynyt luovutetun alueen Karjalassa, Lumivaarassa. Isä Otto Saikkonen ja äiti Aino Kekarainen olivat maanviljelijäperhe. Irja Tulonen valmistui sairaanhoitajaksi ja toimi Tampereen yliopistollisessa sairaalassa. Nykyinen kotikunta on Tampere. Hän avioitui insinööri, toimitusjohtaja Rauno Tulosen kanssa ja perheessä on kaksi poikaa. Tampereen kaupunginvaltuustoon hänet valittiin 1982 ja kaupunginhallituksen puheenjohtajan paikalta matka jatkui eduskuntaan 1995, jossa toimii edelleen.

Eduskuntatyöhön kuuluvat lukuisat valiokunnat. Kunnallisista luottamustehtävistä jatkuu edelleen Tampereen kaupunginvaltuusto ja Pirkanmaan maakuntavaltuusto. Terveydenhoitoalan ammattilaisena on muita luottamustehtäviä, joista mm. Pirkanmaan hoitokotisäätiön hallintoneuvosto, Vanhusten palvelukoti Violan hallitus ja Sopimusvuorisäätiön hallitus. Viime huhtikuuhun asti hän toimi Karjalan-liiton hallituksen varapuheenjohtajana

Ikaalisten Pyhäjärvijuhlassa sunnuntaina hän pitää juhlapuheen.

SALME RINTALA

Satakunnan Taimitukku on kuin Edenin puutarha

Lavian laitakulmilla Kivijärvenmaassa on jo 16 vuoden ajan toiminut Satakunnan Taimitukku, jossa kasvatetaan perennoita ja kesäkukka-amppeleita myyntiin. Taimitukku on nimensä mukaisesti tukkukauppa ja kasvihuoneiden tuotteet menevät puutarhamyymälöille, kunnille, seurakunnille ja eri yrityksille.

Helatorstai on ainoa päivä vuodessa, jolloin kasvitarhan ovet ovat avoinna yleisölle. Näin myös viime kuussa. Paikallisen Hanhijoen kyläyhdistyksen naiset tarjoilivat kahvia. Haitari soi ja ostajia riitti. Eräs asiakas totesi kasvihuoneen ovella." Tämähän on kuin Edenin puutarha."

Satakunnan Taimitukulla on 7000 m^2 pinta-alaa.

Yrityksen alkuvaiheet

Taimitukun omistavat Juha ja Tiina Rampa, jotka yritystä perustettaessa olivat alle kolmikymppisiä. Kokemusta kummallakin oli niin koulutuksessa kuin työelämässä. Juha, ylioppilaaksi tulon jälkeen valmistui hortonomiksi ja oli työssä Porin Hankkijassa. Tiina valmistui ylioppilasmerkonomiksi ja puutarhuriksi ja työskenteli Harvialan taimitarhalla toimistotehtävissä. Yrityksen perustamiseen vaikutti myös alan myönteinen kehitys. Vuosi vuodelta suomalaiset ostavat yhä enemmän taimia pihoihin ja parvekkeelle.

Taimitukku sijaitsee Juhan lapsuuskodin pihapiirissä. Juhan isä Sulo Rampa tuli sodan jälkeen evakkopoikana Pyhäjärven Yläjärveltä Laviaan ja raivasi ja rakensi Kivijärvenmaahan veden vaivaamista pelloista ja metsistä tuottavan tilan perheelleen.

Juha toteaa, ettei tämänlaatuiselle yritykselle ole paikalla sanottavampaa merkitystä. Tuotteet kulkeutuvat ympäri Suomea. Tietysti paikan valintaan oli silläkin merkitystä, että pihapiirissä vanhempieni lisäksi asuu Jari-veli perheineen ja toinen veli Markku muutaman kilometrin päässä. Kaikki miehet ovat rakennusalan "ammattilaisia". Heistä oli korvaamaton apu, kun rakennettiin kasvihuoneita, varastohalleja, henkilökunnan sosiaalitiloja ym. Perheitten yhteishenki on hyvä.

Kasvua vuosi vuodelta

Taimitukun alku oli hyvin vaatimatonta. Työnjako oli selvä. Tiina hoitaa laskutukset, palkanmaksut ja muut paperityöt. Juha vierastaa sanaa toimitusjohtaja. Hän on isäntä, renki, juoksupoika ja kaikkea muuta siltä väliltä.Toimenkuvista huolimatta molemmilla riitti työtä aamusta iltamyöhään. Perusmottona heillä oli, että menestyäkseen yrityksellä on oltava tehokas markkinointi ja tuotteen laatu pitää olla hyvä. Hyvä tuote myy itse itsensä. Näissä kummassakin on onnistuttu ja kasvua on tullut vuosi vuodelta.

Tiina ja Juha Rampa.

Tällä hetkellä kasvihuoneitten pinta-ala on 7000 neliötä. Henkilökuntaa on 8 kokovuotista ja helmikuusta lähtien koko sesonkiajan 20 henkilöä.

Onko kukissa trendejä? Tiina toteaa, että totta kai kukissakin on muoti-ilmiöitä. Joka vuosi tulee uusia kasveja. Tämän vuoden muotiväri on oranssi ja sitä löytyy meidänkin orvokeista. Tosin me myymme niitä kukkia, joita vakiintunut asiakaskuntamme meiltä tilaa. Orvokki on vuosi vuodelta tullut yhä suositummaksi ja se on hyvä kukka, kestää kylmääkin.

Tulevaisuuden suunnitelmat

Yrityksen laajennusta Rampat eivät ajattele. - Tämä on juuri sen kokoinen yritys, että se on vielä hyvin hallinnassa. Tosin Juha miettii siirtymistä hakkeella lämmittämiseen. Kylvöt ja istutukset aloitetaan helmikuussa, kun talvi on pahimmillaan. Lämpötilaero kasvihuoneiden muovien eri puolilla voi olla kymmeniä asteita. Kevytpolttööljyä kuluu todella paljon. Puuhakkeeseen siirtymisen kertainvestointi on kyllä kallis, mutta puut olisivat sitten "ilmaisia". Juha omistaa jonkin verran metsiä. Hanke on kuitenkin vasta mietittävänä.

Te olette yrityksenä melko hyvä työllistäjä. Onko Lavian kunta tukenut millään tavoin? - Laviassa ei ole suurteollisuutta ja tämä meidänkin yritys mahtuu viiden suurimman joukkoon. Alkuaikoina oli mentävä nöyränä pankinjohtajan puheille. Nyt ollaan pankinkin kanssa jo sujut. Todella ilahduttava päätös oli, kun kunta on varannut tälle ja ensivuodelle huomattavan summan tänne tulevan tien parannukseen. Rekat pääsevät entistä vaivattomimmin rahtaamaan kukkailoa täältä syrjäkulmilta Suomen liikekeskuksiin.

Rampat ovat tyytyväisiä elämäänsä. Asuinpaikkana rauhallinen, saasteeton maalaisympäristö. Vakiintunut asiakaskunta takaa toimeentuloa monille henkilöille. Viereisellä laitumella kirmailee lasten raviponi ja hevonen. Idylliä parhaimmillaan. Ja jos kaupungin hulinoihin mielii, niin sehän on vain ajomatkan päässä.

Meillä kulutetaan vanhat loppuun

En malta olla kertomatta otsikossa mainittua lausetta, joka on tuttu Rampan perheiden keskuudessa. Kaikessa toiminnassa on päällimmäisenä huumori ja sitä viljellään runsaasti. Juhan isä täytti 70-vuotta. Kasvitarhan iso varastohalli oli kukitettu 400:lle vieraalle. Juha piti isälleen leikillisen puheen isän ominaisuuksista. "Ja kaiken lisäksi hän mahdottoman nuuka. Jos joskus pyysi, että täytyisi saada uudet tossut tai farkut, oli isän vakiovastaus, täytyy kuluttaa vanhat loppuun.

Tässä taannoin isä vei kukkakuorman Poriin ja vastaanottaja soitti, isäsi toikin tänään kuorman. Juha vastasi nauraen. Meillä on tapana kuluttaa vanhat loppuun."

SALME RINTALA

Rakkaamme

Päiviö LAPPALAINEN

∗ 23. 11. 1921 Vpl. Pyhäjärvi
† 2. 6. 2005 Muuramen sairaala

Kaivaten

Ilma
Mauri perheineen
Tapani perheineen
Matti perheineen
sukulaiset ja ystävät

Me näimme voimasi vähenevän,
tiesimme lähtösi lähenevän.
Muistosi kaunis vie eteenpäin meitä,
vaikk' on sydän täynnä kyyneleitä.
Olet ansainnut unen rauhaisan ja
kiitoksen kaikkein kauneimman.

Siunattu 17. 6. 2005 Korpilahdella.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Viljo Veikko TANNINEN

∗ 14. 4. 1922 Vpl. Pyhäjärvi
† 10. 5. 2005

Elontie käy johdossa Jumalan,
käsi ahkera raukeaa kerran,
hän jättää toimet, askareet,
saa armon luona Herran.

Kaipauksella muistaen

Helvi
Juha, Minna, Elisa ja Lasse
Nina ja Sauli
sisaret perheineen
sukulaiset ja ystävät

Enkelit valkeat taivaasta tuolta,
pitäkää papasta hyvää huolta.
Elisa ja Lasse

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Kiitos osanotosta.

Meille niin rakas

Reino PARTANEN

∗ 6. 7. 1927 Vpl. Pyhäjärvi
† 5. 6. 2005 Sat. ks

Syvästi kaivaten

Aino
Raija perheineen
Arja ja Tarmo
Hannu perheineen
Heikki perheineen
Matti perheineen
Esa perheineen
Juha perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Suuri suru sanaton,
sydämet itkien kaipaa.
Aino ja lapset puolisoineen

Paljon kestit pappa kulta,
meille jäi kaipaus ja muistot hyvät.
Lastenlapset ja Emma

Siunaus toimitetaan Lavian kirkossa
2. 7. 2005 klo 11.00.

Rakkaamme

Laina TUOMINEN

o.s. Vuohelainen

∗ 16. 8. 1926 Vpl. Pyhäjärvi
† 28. 5. 2005 TAYS

Taivaan Isä päätti sen,
sydämen lyönnin viimeisen.
On kädet ahkerat rauenneet,
ja taivaan portit auenneet.
On mieli tyyni lähtijän
katsella rakkaitaan
luottaen Jumalaan.

Kiitollisuudella ja kaipauksella muistaen

Hannele
Tinja ja Petri
Raimo ja Sirpa
Risto ja Helena, Henna, Maiju
Helena ja Jukka, Mikaela
Mari ja Noora
Heli
sisaret ja veljet perheineen
muut sukulaiset ja ystävät

Heittäkää arkulle hiljaa multaa,
siellä on mummu, siellä on kultaa.
Lastenlapset ja Noora

Rakkaamme siunaus toimitettu omaisten ja lukuisten ystävien läsnä ollessa 17. 6. 2005 Roismalan siunauskappelissa. Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Eila Helena LÄÄTI

o.s. Koukku

∗ 27. 12. 1923
† 11. 5. 2005

Jälleennäkemisen toivossa

Susanna, Arto ja Martta
Salla, Pasi, Matias, Saana, Venla ja vauva Maija
muut sukulaiset sekä ystävät

Jeesus sanoi: "Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin."
Joh. 11:25

Siunattu läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos Kiikan vanhainkodin henkilökunnalle Mamman hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

Esko MENTU

∗ 12. 8. 1931 Rautu
† 24. 5. 2005 Savonlinna

Kiittäen

Raija
Mikko

Hän on lähtenyt,
hän on muuttanut sydämiimme.
Meillä on muistot,
kaikki eletyt päivät,
kevyesti ja raskaasti askelletut
kuolema tekee kipeää,
pysähdyttää ja kuitenkin vahvistaa meitä,
muistot ovat kalleinta mitä omistamme.

Siunattu 11. 6. Jokioisilla.

Salomon ja Liisa Kiurun muistokivi Harjavallan hautausmaalla.

Mieleenpainuva siunaus Harjavallan kirkkomaalla

Vuoden 1918 tapahtumat koskettavat yhä. Kesäisenä keskiviikkopäivänä ennen juhannusta suoritettiin Harjavallan kirkkomaalla yksi tuon traagisen sodan henkilöhistoriallinen päätös. Veljessodan melskeissä kadonnut Salomon Matinpoika Kiuru (s. 5. 10. 1875) Vernitsan kylästä siunattiin poissaolevana. Jokainen ihmiseksi kutsuttu on oikeutettu saamaan siunauksen maallisen elämänsä päättyessä.

Asia on painanut Salomon Kiurun tytärtä Aili Vuoristoa lävitse kaikki vuosikymmenet. Aili on syntynyt 23. 9. 1918 eikä ole isäänsä nähnyt. Kuulopuheita on ollut liikkeellä paljonkin. Salomon Kiurun nimeä huudettiin kylälukusilla koko 20-luvun. Sitten hänet julistettiin kuolleeksi. Mutta haudasta ja mahdollisesti ruumiinsiunauksesta ei ole mitään tietoa. Myöskään professori Heikki Ylikankaan johdolla tapahtuneesta sotasurmatutkimuksesta ei ole ollut apua. Salomon Kiuru on kadonnut.

Salomon Kiurun siunaamisen suoritti koskettavin sanoin ja siunaussanat lausui Ailin henkilökohtainen ystävä ja rippi-isä Harjavallan kirkkoherra Veijo Järvinen. Siunauksessa käytetty hiekka oli Laatokan valkoista rantahiekkaa. Kiurujen koti oli Vernitsan kylässä Laatokan läheisyydessä.

Siunaustoimituksen yhteydessä Ailin poika, Raimo Vuoristo kertoi kirkonkirjatietoja Kiurujen suvusta. Salomon Kiuru vihittiin avioliittoon 23. 6. 1901 Liisa Yrjöntytär Pärssisen (s. 27. 9. 1879) kanssa. Heille syntyi viisi lasta: Matti (1903–1974), Armas (1907–1989), Tauno (1910–1970), Vilho (1916–1981) sekä Aili.

– Kuin suuri kivi olisi pudonnut sydämestä, kertoi Aili tuntojaan toimituksen jälkeen. – Tätä hetkeä olen odottanut. Nyt isä on vihdoin siunattu. Katkeruutta en tunne. Äiti Liisa ei jaksanut toista evakkomatkaa. Hän kuoli itsenäisyyspäivänä 6. 12. 1944 Korpilahden Moksissa ja on Korpilahden hautausmaalle haudattu. Isän ja äidin nimet ovat nyt samassa kivessä ja myös ulkoseurakuntalaisina Harjavallan seurakunnan hautakirjassa.

He ovat nyt tallella siellä, tallella siellä...

RAIMO VUORISTO

Kiurujen veljessarja (Matti, Vilho, Tauno ja Armas) sisarensa Ailin 50-vuotispäivillä 23. 9. 1968 Harjavallassa, siis 50 vuotta isän, Salomonin katoamisen jälkeen.

Kirkonsanoma

Tervetuloa Ikaalisiin

Ikaalisten seurakunta kutsuu lämpimästi tervetulleiksi kaikkialta Suomesta Pyhäjärvi – juhlaan saapuvia vieraitaan.

Perinnejuhla on monessa mielessä juurihoitoa karjalaiselle kansalle. Meidän aikanamme puhutaan usein hiljaisesta tiedosta, johon sisältyy sekä historian tuntemista, sukujen perinnettä, selviytymistarinoita, kovia kohtaloita että valtava määrä osaamisen ja yritteliäisyyden siirtymistä asennetasolla sukupolvelta toiselle. Hiljainen tieto on monenlaisen elämänkoulun kautta siivilöityä tietoa, joka on sitoutunut enemmän tai vähemmän tiedostetuksi tavaksi elää arjen asioita.

Hiljaisen tiedon rinnalla kulkee hiljainen usko. Se on sisäistä sydämen keskustelua Jumalan kanssa. Se on selkeyden etsimistä, hiljaisia oivalluksia, johdatuksen, varjeluksen ja siunauksen tuntoa pienesti. Tällä hiljaisella uskolla on aivan ratkaiseva merkitys jaksamisen ja elämänuskon säilyttämisen kannalta.

Tällaisten pitäjäjuhlien tarkoitus onkin saada sanoiksi se yhteinen kokemus, joka monella on mielen pohjalla uinumassa.

Jumalan sana pakkosiirtolaisina olleille juutalaisille oli: "Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon, teille ja teidän lapsillenne ja lastenlapsillenne". Elämä jatkuu. Ei saa jäädä tuleen makaamaan. On otettava oma paikkansa. Joka ei tunne menneisyyttään, ei osaa suunnistaa tulevaisuuteen.

Tänä päivänä karjalaisen kansan osa on ottanut vahvasti paikkansa suomalaisessa elämänmuodossa ja tuonut siihen oman hyvin myönteisen roolinsa. On siis aika kokoontua yhteen. Tähän saakka Jumala on meitä auttanut, hänen uskollisuutensa säilyy polvesta polveen.

Pyhäjärveläiset, on kiitoksen aika! Tervetuloa Ikaalisiin,

ESKO MATTILA
IKAALISTEN
KIRKKOHERRA

Kuolleita

Päiviö Lappalainen on poissa

Pyhäjärven Vernitsalla syntynyt Päiviö Lappalainen nukkui pois Muuramen terveyskeskuksessa 2.6.2005. Hänet siunattiin 17.6 Korpilahden siunauskappelissa lapsuuden pihapiirin hiekalla ja mullalla. Päiviön hyvän ystävän Kaino Javanaisen Pekka-poika kävi viikko ennen hautajaisia Vernitsalla ja toi sieltä Päiviölle viimeisen tervehdyksen kotiseudulta.

Päiviö kasvoi 8-lapsisessa sisarusparvessa, jossa keskeisinä olivat urheilu ja musiikki. Tuli sota, joka vei Lappalaisen veljeksistä viisi poikaa samanaikaisesti rintamalle. Heistä Olavi kaatui Neuvostoliiton suurhyökkäyksessä –44. Viipurin lähellä. Päiviö jäi ryhmänsä kanssa mottiin ja joutui sitä myöten sotavankileirille Tserepovetsiin. Vankeudesta hän pääsi pois samana päivänä kun täytti 21 vuotta. Hänet oli jo ehditty julistaa

Päiviö Lappalainen.

kuolleeksi ja haudata kentälle jääneenä.

Sodan jälkeen Lappalaisen perheen sijoituspaikaksi tuli Korpilahti. Päiviö sai työpaikan Jyväskylän Vesi- ja Ympäristöpiirin varastonhoitajana ja kirjurina, jossa työvuosia kertyi liki 30. Hän avioitui 1945 korpilahtelaisen Senja Niemisen kanssa. Perheeseen syntyi kolme poikaa Mauri, Tapani ja Matti.

Senja-puoliso sairasti pitkään ja nukkui pois 1991. Päiviö kävi häntä syöttämässä joka päivä sairaalassa viiden vuoden ajan. Kipeän surun keskellä elämään tuli myös iloa. Hän löysi elämäntoverikseen, myös leskeksi jääneen, lämpimän ja tasapainoisen Ilma Salosen. He olivat Päiviön kanssa kaikkialla yhdessä ja onnellisina. Kummallakin oli lapsia ja lastenlapsia ja ketään ei jätetty yhdessä huomioimatta. Kirkkoherra Timo Iskala muistotilaisuudessa toi julki, miten esimerkillisesti Ilma huolehti Päiviön hyvinvoinnista ja terveydestä elon viimeisiin hetkiin asti.

Päiviö Lappalainen vaikutti aikoinaan niin Korpilahden kunnalliselämän kuin seurakunnankin luottamustoimissa. Valtakunnalliseen Sotavangit ry:n johtokuntaan hän kuului 14 vuoden ajan, ollen samalla Keski-Suomen Sotavankien puheenjohtaja. Tämän lisäksi toiminta jatkui eri veteraanijärjestöissä.

Siunaustilaisuudessa kappeli täyttyi ääriään myöten runsaasta saattoväestä Siunauksen toimitti kirkkoherra Timo Iskala. Laulajatar Kirsti Laskujärvi lauloi "Laps olen köyhän, kauniin Karjalan ja Veteraanikuoro "Veteraanin iltahuudon". Päiviön veteraaniarkku peittyi sinivalkoiseen kukkamereen, jonka seasta loistivat punaiset ruusut. Muistotilaisuudessa kuultiin vielä Kirsti Laskujärven laulua ja useita puheenvuoroja vainajasta. Muistoadresseja oli tullut toistasataa. Muistopuheista jäi mieleen, "elämänmyönteinen sotavankien puolestapuhuja, rakastettu ja rakkautta jakava perheenisä, ulospäin suuntautuva, luontoa rakastava "huumormies", työnantajansa arvostama, politiikassa sovitteleva." Nämä edellä mainitut ovat kaikki Korpilahtelaisten esiintuomia määritteitä, joihin on helppo yhtyä.

Meille sukulaisille ja karjalaisille, hän oli tuttu Vernitsan poika, joka vaikeittenkin elämäntapahtumien jälkeen säilytti valoisan, huumorilla höystetyn, elämänmyönteisen asenteen loppuun asti. Hänen lähellään oli hyvä olla.

SALME RINTALA

Päiviön poika Matti Lappalainen ja lapsenlapset, sisarukset Outi ja Jussi Lappalainen lukivat adressit.

Merkkipäiviä

Saimi Tomperi

90 Saimi Tomperi o.s. Pulakka vietti 90-vuotispäiviään 18. kesäkuuta kotonaan Hämeenkyrössä sukulaisten ja ystävien seurassa. Saimi on Tolsterniemen tyttöjä. Hän löysi elämänkumppaninsa Jalmari Tomperin (k. 1969) naapurikylästä Jaamasta, ja usean väliaikaisen asuinpaikan jälkeen he saivat perustaa oman kodin Hämeenkyröön. Jälkipolvea Saimilla on jo kolmessa polvessa, lapsenlapsenlapsiakin kuusi. Hän jaksaa leipoa edelleenkin joka lauantai karjalanpiirakat, jotka maistuvat makoisilta suvun ja ystävien suussa. Saimi on ehtinyt käydä katsomassa entisiä kotipaikkoja jo toistakymmentä kertaa. Kotitalo Tolsterniemellä on säilynyt, ja paikan nykyisistä asukkaista on monien vierailujen jälkeen tullut hyviä ystäviä.

Saimi Tomperi.

Arvo Ijäs täytti 90 vuotta 27. 5. Huittisissa. Merkkipäivänä naapurit, ystävät ja sukulaiset kävivät veteraania onnittelemassa. Arvo Ijäksestä oli esittely joulukuun 2004 lehdessä.

Vieno Hämäläinen

90 Vernitsalla 30.7.1915 syntynyt Vieno Hämäläinen on elänyt pitkän ja vaiherikkaan elämän. Sota, joka muutti niin monen ihmisen elämää, oli Vienonkin kohdalla karua todellisuutta. Hän oli alle 30-vuotias kahden pienen pojan äiti, kun tuli tieto, että aviomies Vilho Hämäläinen oli kaatunut Neuvostoliiton suurhyökkäyksessä 1944. Samalla meni oma koti ja myös kaikki muu, mikä silloin oli tärkeää nuorelle aviovaimolle. Mutta elämän oli jatkuttava ja Vienolta sitä elämänuskoa löytyi käsittämättömän paljon.

Hän sai sodan jälkeen ns. kylmän tilan Ikaalisten Kilvakkalan kylän laitamilta Teijärveltä. Ei minkäänlaisia rakennuksia, pieni ala peltoa ja metsää. Vaikka Vieno oli työhön tottunut, niin kyllä nyt niitä voimia tarvittiin äärirajoille asti. Hän kaatoi tukkeja talvipakkasella rakennuspuiksi. Vilhon veljet tulivat avuksi taloa pystyttäessä. Niin valmistui koti ja talousrakennukset. Pojat Pertti ja Kalevi, aluksi jaloissa pyörineinä, kasvoivat , ja vuosi vuodelta jo pienestä pitäen olivat äidin apuna. Metsästä raivattiin lisää peltoa, lisättiin karjaa ja elämä alkoi asettua uomilleen Raskaan työn vastapainona Vienolle ovat tärkeitä kirjat. Hän on intohimoinen lukija. Käsistään taitavana syntyi rekiryijyjä, kudonnaisia ja muita käsitöitä. "Sitä ei oikein iltaisinkaan osannut olla jouten,"

Vieno Hämäläinen.

Marttayhdistyksen toiminta

Vieno Hämäläinen oli Vernitsalla Sortanlahden Marttayhdistyksen puheenjohtajana viisi vuotta ja Marttatoiminta jatkui Ikaalisissakin. Vieno muisteli, että Martat olivat kolmessa Ikaalisissa järjestetyissä Pyhäjärvijuhlissa emäntinä. Ensimmäisessä juhlassa 1950-luvulla hernerokkaa keitettiin "soppatykillä" yhteiskoulun pihalla. Vieraita oli noin 2000. Piirakoita leivottiin yön päivän kanssa, mutta ne loppuivat jo kättelyssä. Silloin ei ollut pakastimia. Maukasta karjalan ruislimppua oli riittämiin. Vuoden 1981 juhlissa Marttojen rivit olivat jo harvenneet, mutta silloin avuksi tulivat Ikaalisista lähteneet Marttojen tytöt ja pyhäjärveläispoikien ikaalislaiset "miniät". Heidän avullaan ruokahuolto sujui hienosti. Nyt Marttatoimintaa ei enää ole.

Eläkkeellä

Vieno on jo vuosia sitten luopunut maatilasta. Tilaa hoitaa Kalevi Marja-puolisonsa kanssa. Mutta ei Vienon eläkepäivät ole olleet toimettomia. Hän oli kahdeksan vuotta Eläkeliiton matkojen vetäjänä ja monien Karjalanmatkojen vetäjä. Karjalan Liiton kädentaito-kilpailussa Vieno, Kalevi ja Marja saivat monia palkintoja ja kartuttivat näin Ikaalisten Karjalaseuran pistesijoja. Liikunnallisesti vireänä Vieno on hiihtänyt ja pyöräillyt ihan viime vuosiin asti. Iloa tuottavat kolme lastenlasta, jotka perheineen vierailevat usein mummoa katsomassa. Hän on jo muutaman vuoden asunut Jyllin-Säätiön palvelukeskuksessa Ikaalisten keskustassa. Sukset ja pyörä ovat vaihtuneet rollaattoriin, mutta silläkin päivittäinen liikunta sujuu. Vieno on aina ollut iloinen, elämänmyönteinen ja lämmöllä kanssaihmisiin suhtautuva ja mahtaneeko se olla hänen pitkän ikänsä salaisuus. Itse hän korostaa liikunnan merkitystä. Se on hyvä terveyden ylläpitäjä niin nuorille kuin vanhoillekin. Sydämelliset onnittelut merkkipäivän johdosta lähinaapurille niin Karjalassa kuin Ikaalisissa ja hyvälle ystävälle.

SALME RINTALA

Ikaalisten ensimmäisten Pyhäjärvijuhlien emännät (vas.) istumassa Maria Soikkeli, Eeva Laulajainen, Vieno Hämäläinen, Amalia Tukiainen ja Aili Tukiainen, takana Aili Lappalainen (juhlarunon kirjoittaja), Lahja Paussu, Aira Hamari, Hilma Lappalainen, Hilda Kaasalainen ja Olga Haavisto.

Kuolleita

In Memoriam

29. 6. 2005 on kulunut kokonainen vuosi siitä, kun Kyösti Kinnari siirtyi ajasta ikuisuuteen.

"Huulet voivat hymyillä
ja silmät voivat loistaa,
mutta sydämen ikävää
ei aika voi poistaa."

Veljeä lämmöllä ja kiitollisuudella muistaen:

VELI, SISARET
PERHEINEEN

Merkkipäiviä

Erkki Kotasalmi 90 vuotta

Syntymäpäiväsankari juhlapäivänään 26. 4. 2005, vierellään puoliso Edit os. Teittinen. Takana tyttäret Ulla (vas.), asuinpaikka Orivesi ja Marja, asuinpaikka Helsinki.

Markku Pusa

60 Hämeenkyrössä asuva Markku Pusa täytti 25. 5. täydet vuosikymmenet. Markun sukujuuret Pyhäjärvellä ovat Enkkuassa ja Vernitsalla. Hän nyt "viittä vailla" eläkeläinen. Viimeinen työpaikka oli Kyrön Saha. Markulle karjalaisuus ja sen kulttuuri ovat tärkeät. Hän on toiminut Pyhäjärvi- Säätiön hallintoneuvostossa 23 vuotta, ollut kahdesti Hämeenkyrössä pidettyjen Pyhäjärvijuhlien juhlatoimikunnan puheenjohtaja. Hän kuuluu Tampereen piirin Karjala-seurojen hallitukseen. Samoin toimien aktiivisesti Hämeenkyrön Karjalaseurassa. Lukuisat ovat myös kotiseutumatkat Pyhäjärvelle, joiden matkanjohtajana hän on toiminut. Hänellä on kaksi aikuista lasta, Satu ja Rami, molemmat ravintola-alalla.

Markku Pusa sylissään pojanpoika Tuukka.

Kotikunnassaan Hämeenkyrössä hänen vapaa-aikansa on kulunut urheilun parissa, yleisurheilulajeja edustavassa Kyröskosken Ponnessa ja Pesäpalloseura Räpsässä. Vuodesta - 88 hän on kuulunut Kyrösjärven veneilijöihin ja on samalla seuran perustajajäsen. Moninaiselle toiminnan miehelle Vpl. Pyhäjärvi-säätiön lämpimät onnittelut.

SALME RINTALA

Wiljamin Tuu-Li avoinna juhlaväelle

Ateljeetalo Wiljamin Tuu-Li on kivinen ja puinen, rakennuksena koko maailmassa ainutlaatuinen taiteilijakoti vuodelta 1996. Käkisalmen asemaa vastapäätä syntynyt Viljo "Wiljami" Toivakainen on vaimonsa Tuulan kanssa tehnyt unelmista totta. He rakensivat Ikaalisiin Mansoniemen sillan pieleen jyrkälle rantatöyräälle talon, joka on vertaansa vailla.

1980-luvun taitteessa Wiljamin elämä muuttui radikaalisti, hänellä todettu MS-tauti pakotti luopumaan työelämästä. Tilalle tuli taide, joka alkoi muotokuvien maalaamisesta ja on jatkunut modernin taiteen ilmaisuun. Hänellä on ollut useita näyttelyitä ja teoksia on ollut esillä mm. Tampereen Nykytaiteen museossa.

Wiljamille tuli mieleen, että jotain vielä tarvisi tehdä ennen kuin elämän päivät loppuvat. Haaveena oli talo rantatöyräällä ja kelpo paikka löytyikin Ikaalisista. Talon toteutustapa vain oli Wiljamilla suunnitelmissaan erilainen kuin tavallisesti. Talo on tehty 16 eri elementistä paikan päällä valamalla erikoisvahvasta siltabetonista. Jokainen talon julkisivun kivi on käsin aseteltu paikoilleen ja niitä kiviä on tuhansia tonneja. Se olisi suuri urakka kenelle tahansa, mutta kun lähes rampa mies ryhtyy moiseen puuhaan, niin nousee ihmetys ja kunnioitus jokaisen kävijän mieleen. –Sanommekin aina, että tämä on se meidän hullutus, naurahtaa Wiljami. –Voisihan sitä vielä paljon hullumpaakin tehdä kuin rakentaa talon.

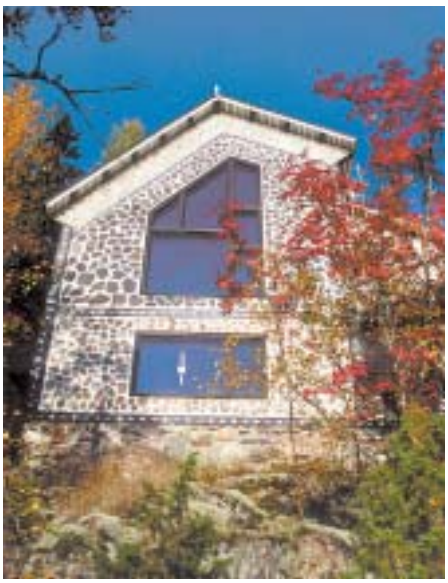

Ateljeetalo Wiljamin Tuu-Li.

Taidetta ja taitoa

Arkkitehtuuri, rakennustekniikka ja taiteilijan luovuus yhdistyvät talossa taideteoksen lailla. Wiljami on suunnitellut jokaisen yksityiskohdan huolella. Kierrätys ja uusiokäyttö on ollut ohjenuorana ja tietysti myös siten, että se on kaunista katsella. Keittiön kaappien ovet on tehty vanhoista peiliovista halkaisemalla, kaikki tulisijat on muurattu luonnonkivistä ja saunan lattia on laatoitettu rautakaupan hylkykaakeleilla kuin mosaiikkitaiteessa.

Wiljamin taide nousee esiin talon jokaisessa kolkassa, ulkoparvekkeen alapuolella tukipilareina on yhdeksän sulotarta ja proto-versio toivottaa kävijät etupihalla tervetulleeksi. Alakerran suihkulähde on on osa peruskalliota ja lähteen vedessä uiskentelee merenneito. Itse suihkulähde on taideteos nimeltään "ex- kuseemua", ilmiselvä ranskalainen herrasmies. Seinillä ei juuri tyhjää tilaa ole, taulut ovat pääosassa.

Viljo Toivakainen.

Kun Tampereella purettiin Ratinanlinnaa, vanhaa suojeluskuntataloa, niin Wiljami sattui ajamaan ohitse. Hän poikkesi kysymään mestarilta, että mihin tiilet viedään. Vastaus kuului, että kaatopaikalle, mutta jos teille on lyhyempi matka niin saat ne ilmaiseksi. Kuorma-autolla kärrättiin lasteittain Toivakaisten pihaan tiiliä ja nyt nuo 10 000 satavuotiasta käsin lyötyä tiiltä ovat talon sisäseinissä.

–Arvokkaimmat uusiokäytetyt löytyvät rantasaunasta, siellä olevat ikkunat ovat Wiljamin isän käsin veistämät ja ne tulivat evakkomatkan Karjalalasta päätyen lopulta tänne, kertoo Tuula Toivakainen. Hän toimii "oppaana" talossa ja on ollut Wiljamin kanssa rakentamisen eri vaiheiden aikana mukana koko ajan. –Kyllähän se kieltämättä joskus tuntui hullutukselta kun pikkuauton peräkärryssä kuljetimme kiviä kaikkialta talon ulkoseiniä varten. En voi kuin ihmetellä ja kunnioituksella ihailla Wiljamin luomisvoimaa ja kekseliäisyyttä, toteaa Tuula. Siihen Wiljami hymähtää ja toteaa pilke silmäkulmassa, että onhan sitä kaikenlaista tultu tehtyä.

Wiljamin Tuu-Li on yleensä maksullinen ja avoinna vain tilauksesta ryhmille. Nyt Pyhäjärvijuhlien kävijöillä on mahdollisuus tutustua taiteilijakotiin Ikaalisten juhliin tullessa. Ovet ovat avoinna lauantaina 16.7. klo 12-15 ilman pääsymaksua. Ateljeetalo Wiljamin Tuu-Li on Ikaalisten keskustasta noin 15 km Vaasaan ja Parkanoon päin, osoite on Raiskiontie 7. Se on ensimmäinen tie Mansoniemen sillan jälkeen vasemmalle Ikaalisista tullessa. –Minun taloni ovet ovat avoinna kaikille meille evakoille, tervetuloa tupaan, toivottaa Wiljami.

Suosittelen lämpimästi tutustumista tähän ainutlaatuiseen nähtävyyteen, se on niin erikoinen, että sanat eivät riitä kertomaan. Se on nähtävä itse.

MINNA RINTALA

Valmistuneita

Mikko Kukko Eurasta valmistui metsätalousinsinööriksi 28.5. Tampereen Ammattikorkeakoulusta. Mikon vanhemmat ovat Ritva ja Tuomas Kukko ja isovanhemmat jo edesmenneet Lempi ja Juho Kukko.

Työnsä ohessa on **Tommi Kiiala** suorittanut vankeinhoidon Tikkurilan koulutuskeskuksessa ylivartijan tutkinnon 29.5. Isovanhemmat olivat Vappu ja Tauno Kaasalainen. Tommin Sanna puoliso on opiskellut myöskin työnsä ohessa Espoo-Vantaan ammattikorkeakoulussa ja suorittanut siellä rikosseuraamuksen sosionomin tutkinnon.

Taulu "Muuttajat" huutokaupassa

Ikaalislainen taiteilija Helmi Koiviola lahjoitti maalaamansa taulun Muuttajat Ikaalisten Pyhäjärvijuhlien tukemiseksi. Taulussa tyttö katselee poismuuttavia lintuja. Taiteilijan mielestä se symbolisoi karjalaisten muuttoa kotiseudulta. Helmi Koiviola on Ikaalisten käsi- ja taideteollisuusoppilaitoksen opettaja ja hänellä on ollut useita näyttelyitä eri puolilla Suomea.

Taulun on kehystänyt myöskin lahjaksi Ikaalisissa toimiva Kehys-Markku, omistaja Markku Välimäki.

Arvokas taulu huutokaupataan Pyhäjärvijuhlien iltamatilaisuudessa.

SALME RINTALA

Ylioppilaita

Laura Johanna Pärssinen Helsingin kuvataidelukiosta. Lauran vanhemmat ovat Katri ja Hannu Pärssinen. Katri on Anja ja Raimo Aarnion tytär, Anjan vanhemmat Helena ja Nestori Pusa Enkkuassa. Hannun vanhemmat Seija ja Antero Pärssinen.

Ylioppilaaksi kirjoitti Nurmon Matemaattisluonnontieteellisestä erikoislukiosta **Maria Järvinen** joka on kotoisin Kankaanpäästä. Hänen vanhempansa ovat Ari ja Riitta Järvinen (os. Orhanen).

Ville Koota kirjoitti Kankaanpään lukiosta ylioppilaaksi. Vanhemmat Veli ja Arja Koota (os. Orhanen) . Serkusten isovanhemmat ovat Reijo ja Laura Orhanen. Lauran suku on lähtöisin Vpl. Pyhäjärven Konnitsasta.

Serkukset **Kaisa Koskenkorva** ja **Maria Maunula** saivat valkolakkinsa 4 .6. Porissa. Serkusten isoäiti on Maija Maunula lähtöisin Vpl. Pyhäjärven Saaprusta.

Lauttakylän lukiosta kirjoitti ylioppilaaksi **Arto Laitinen**, vanhemmat Leena os. Musakka ja Olli Laitinen. Isovanhemmat Laina ja Sulo Musakka (Salitsanranta).

Kaisa Koskenkorva.

Maria Maunula.

Kiitoksia

Kiitokset minua juhlapäivänä muistaneille. Samalla lähetän kesäterveiset kaikille sukulaisille ja tuttaville ympäri Suomen ja myös valtameren taakse.

Tasan 40- vuotta sitten pääsin silloisesta Lauttakylän Yhteiskoulusta keskikoulun suorittaneena. Olin vakaasti päättänyt että koulunkäynti saa riittää, halusin päästä ansaitsemaan rahaa ja kokemaan elämää. Monenlaista on tullut vuosien varrella puuhailtua ja kaikesta huolimatta on välillä tarvinnut opiskellakin.

Nyt kun eläkeikä lähestyy ja lapsenlapsiakin on jo kolme, päätin kokeilla pystynkö suorittamaan lukion loppuun asti. Kokeilu onnistui, vaikka kovaakin se välistä oli. Harrastus oli todellinen extreme laji minulle, läksyt tahtoivat jäädä aina viimetippaan, kuten nuorempanakin, lisäksi käyn töissä Säkylästä Loimaalla. Iltalukioon tulee matkaa runsas 30 km, joten päivälle kertyi mittaa.

Kuitenkin opiskelu oli hyvänä vastapainona päivätyölle, en kadu lainkaan ryhtymistäni opiskelijaksi. Yo-kirjoituksetkin olivat mielenkiintoinen tapahtuma, erikoinen kokemus "vanhalle". Suosittelisin muillekin, ei lainkaan hassumpaa.

OLLI INKINEN
SÄKYLÄ

Olli Inkinen sylissään tyttärentytär Mona.

Kiitos
Sydämelliset kiitokset kaikille Teille muistamisesta syntymäpäivänäni.
Hyvää kesää ja Jumalan siunausta.
Aino Honkala

Kortesluoma oli tuttu talo monelle karjalaiselle Jämijärvellä

Jämijärven Suurimaalle Kortesluoman taloon sijoitettiin sodan jälkeen monia karjalaisperheitä. Talon vanha emäntä Helga Kortesluoma muisteli, että jo talvisodan jälkeen tuli useita perheitä, mutta hänellä ei ollut näistä tietoa, koska hän tuli Kortesluomaan myöhemmin. Jatkosodan jälkeen tulivat Rahkoset Antreasta ja Patrakat, Ukkoset ja Kailastot Pyhäjärveltä.

Yhteiselo niin isäntäväen kuin karjalaistenkin mielestä oli kitkatonta. Taloa isännöivät Elsa ja Kalle Kortesluoma. Lapsirakkaina heitä ei häirinnyt, vaikka lapsia melskasi pihamaalla. Kalle-isäntä totesi nauraen. – Se on tervettä, kun lapsissa on ääntä.

Uusia karjalalaistiloja perustettaessa pakkolunastettiin Kortesluoman maista pyhäjärveläisten Kailaston ja Henttosen uudistiloihin. Helga kertoi, ettei Kalle koskaan ollut katkera luovutuksista . Kylän isännät tosin ihmettelivät, kun ei keskustan isommistakaan taloista otettu aariakaan, mutta kyllä syrjäkulmilta. Kalle-isäntä totesi eräälle karjalaismiehelle tyynesti ilman ylpeyden hiventäkään – ei Kortesluoma näihin asioihin kaadu.

Helga-emäntä on karjalainen, mutta miten hänen tiensä kulki Suurimaalle?

Kortesluoman talo Jämijärven Suurimaalla.

Helgan tarina

Helga os. Rahkonen syntyi Antreassa maanviljelijäperheeseen. – Olin sodan aikana Lotta-komennuksella ja sodan jälkeen lähdin etsimään vanhempiani, jotka oli evakuoitu Kortesluomaan. Sodasta palasivat kotiinsa myös Kortesluoman pojat Sakari ja Toivo. Elsa-äiti itki ilosta poikien palattua, Toivo tosin käsi-invalidina, mutta elävinä kumpikin. Rahkosen perheellä oli myös kyyneleet silmissä, mutta toisesta syystä, oma koti oli lopullisesti menetetty.

Sodan kokeneilla nuorilla oli voimakas tarve rakentaa toisenlaista maailmaa, hivenen inhimillisempää, mihin sota heidät oli pakottanut. Sakari alkoi kiinnostua nätistä Helgasta. Se oli aluksi leikillistä kiusoittelua. Kerrankin Helgan äiti käski tyttärensä hakemaan päätalon uunissa kypsyneet laatikkoruoat. Helga vastusteli. ” No, kun siellä on se Sakari, joka heti tulee juttusille ja kiusoittelee.” Äiti oli tiukkana,”mäne, mäne äläkä katso poikaa päinkään.” No, se kiusoittelu muuttui ihastukseksi ja lopulta molemminpuoliseksi kiintymykseksi.

Helga Kortesluoma.

Antrealaisten sijoituspaikaksi tuli Janakkala ja Rahkoset lähtivät Hämeeseen, Helga mukanaan. Mutta ei kulunut aikaakaan, kun Sakari tuli Janakkalaan. Tunteistaan varmana esitti asiansa. ”Tulin hakemaan Helgan Suurimaalle” Ja niin tanssittiin kesällä 1946 Helgan ja Sakarin häitä Suurimaalla.

Parin vuoden kuluttua häistä syntyi esikoistytär ja senjälkeen vielä kolme tyttöä. Helga esittelee äidin ylpeydellä jokaisen tyttären valokuvan ja perään vielä ison rivin lapsenlapsia, rakkaita kaikki. Seinällä on Sakarin komea nuoruudenkuva. Helga jatkaa.- Kyllä minä hyvän miehen sain puolisoksi ja lasten isäksi. Hänen äkillinen poismenonsa yli 20 vuotta sitten satutti kipeästi. Talo oli nyt myös vailla isäntää ja tyttäret perheineen maailmalla. Silloin vanhin tytöistä Aira, joka oli avioitunut Pertti Mansikkamäen kanssa, lupautuivat jatkamaan tilan hoitoa. Se oli hyvä asia. Heilläkin oli jo oma elämä muualla, Pertti työnjohtajana TVH:lla.

Ja elämä jatkuu. Helga iloitsee, että Airan ja Pertin 25-vuotias poika Saku on valmis ottamaan isännyyden vanhempiensa jälkeen. Sakun huone on täynnä Yölintu-orkesterin kuvia ja äänitteitä. Saku taitaa olla Yölintufani? Helgaa naurattaa,” se soittaa rumpuja siinä orkesterissa.” Kuka se on näistä neljästä miehestä? Isoäidin äänessä on hilpeyttä, ”tietysti komein”. Sillä määritteellä ei selvää saa, kun kaikki ovat toinen toistaan komeampia. Mitenkäs muusikolta sujuu peltojen hoito? – ”Oikein hyvin. Äskettäin hän teki isänsä kanssa kylvöjä ja homma hoitui yhtä vaivattomasti kuin rumpujen soitto”.

Helgan kanssa keskustellessa, kotiin saapuu nykyinen Aira- emäntä. Hän toteaa touhukkaana. ”Miehet ovat töissä sahalla ja kahvihuolto täytyi käydä hoitamassa.”

Aira Mansikkamäki

Aira on monien töiden ja harrastusten lisäksi toiminut Jämijärven Karjalaisten sihteerinä vuodesta 1990.- Hiljaistahan se toiminta on ollut. Ihmiset ovat jo melko iäkkäitä. Täällä meidän pirtissä on kokoonnuttu ja vietetty joulujuhlia.

Karjalaisuus Airalle on tuttua jo lapsesta lähtien. Äidin sukulaisissa on vierailtu Janakkalassa ja sukulaisten kanssa käyty Antreassakin jo kolme kertaa. Nämä matkat ovat Airalle olleet hyvin merkityksellisiä. Äidin kotipaikasta ei ollut jäljellä muuta kuin navetan sementtinen maitojen jäähdytysallas. Venäläisten kirjavia rakennelmia kaikkialla. Aira kertoo. – Nojasin siihen altaaseen ja katsoin äitiä, joka kyyneleet silmissä katseli entistä kotipaikkaansa. Sukulaiset ympärillä selittivät kilvan toisilleen, tuos ol talo, tuos puutarha, muistat sie. Silloin minä, Satakunnassa ikäni elänyt, koin jotain todella koskettavaa. Omissa silmäkulmissani oli myös kosteutta ja ajattelin, miten vähän pieni ihminen voi vaikuttaa omaan kohtaloonsa. Silloin nousi myös ajatus, että tämän paikan ja ”mummolan” haluan joskus myös näyttää lapsilleni Sakulle ja Niinalle. Jokaisella perheellä ja suvulla on omat henkilöhistoriansa ja juurensa. Ne on hyvä tiedostaa ja ehkä se samalla antaa perspektiiviä ymmärtää elämää hieman laajemmin kuin omasta pienestä nurkkakunnasta.

Aira Mansikkamäki.

Ja mikäs on sinne” mummolaan” mennessä? Siellä on suvulla oma ”hotelli”. Kaikkien sukulaisten rakastama, ihana ja ”hullunrohkea” Arvo Henttonen, opetusneuvos Antti Henttosen veli, on kunnostanut entisen kotitalonsa. Talo on hienossa kunnossa, lapsuuskodin ryijy seinällä ja sänkyjä vieraillekin. Venäläinen pariskunta naapurissa pitää Arvon poissa ollessa huolen talosta

Talo elää tavallaan

Tämän päivän Kortesluomassa eletään kevään kylvöjen kiireistä aikaa. Airaemännällä on navetassa karjaa, lehmiäkin. 1800-luvulla rakennettu tilan päärakennus on entisöity huolella ja maulla. Pihapiiriin on nousemassa ulkoisesti tilava, vanhanaikainen luhti-aitta. Sisältä aitta on moderni, sauna, suihkuhuoneet, varastoja ja traktorihalli. Aira suunnittelee avaraan luhtiosaan vanhojen maatalouskalujen museota aina heinäseipäitä myöten, nekin ovat jo maaseudulla katoavaa perinnettä. Sakun mielestä sinne sopisi paremmin äänitysstudio.

Hyvin hoidettu pihapiiri kauniine istutuksineen huokuu seesteisyyttä ja rauhaa. Siellä on mukava istahtaa pihakeinuun ja lausua vaikkapa Eino Leinon runoa leikkisästi muunnellen ”Yölinnun laulu korvissani, tähkäpäiden päällä täysikuu”.

Haastatellessani useita Kortesluomassa Elsan ja Kallen aikana asuneita karjalaisia, heidän päällimmäisenä muistona oli: ”Se oli hyvien ihmisten talo.”

SALME RINTALA

Nuoret ravintolayrittäjät Hämeenkyrössä

Rami ja Mika Pusa ravintola Venttiilin terssilla.

Hämeenkyrön keskustassa toimii A-oikeuksin varustettu ravintola Venttiili, jonka toiminnasta vastaavat alle kolmikymppiset nuoret miehet Rami Pusa, Mika Pusa ja Janne Kantti. Rami ja Mika eivät ole veljeksiä, mutta sukua kumminkin. Molempien poikien sukujuuret ovat Pyhäjärven Enkkuassa. Nuoret kaverukset perustivat runsas vuosi sitten Simo Invest Oy:n, jonka hallinnassa ovat Venttiilin lisäksi Ravintola Everton Viialassa ja Kahvila Break Hämeenkyrössä. Henkilökuntaa näissä on yhteensä 25.

Haastatteluhetkellä Venttiilissä paikalla kolmikosta olivat Rami ja Mika, jotka kertoivat, että kulunut vuosi on mennyt odotuksia vastaavasti. 29-vuotias Rami on käynyt ravintolakoulun ja 26-vuotiaalla Mikalla on jo vuosien käytännön kokemus alalta. Venttiilissä on terasseineen 150 paikkaa ja se on suosittu lounasravintola. Siellä kokoontuvat iltaisin myös monet yhdistykset säännöllisesti, Lions-klubi, Veteraanit ja monet eri alojen toimikunnat. Hämeenkyrön kunta tuo myös usein vieraitaan syömään.

Iltaisin ja viikonloppuisin diskossa on elävää musiikkia. Nuorille on usein tarjolla huippubändejä, mutta myöskin aloittelevat musiikkiyhtyeet ovat poikien mielestä tervetulleita. Kyllä jokaiselle yhtyeelle on tärkeää saada soittaa yleisölle. Ja hyvä muusikko osaa soittaa laidasta laitaan, myös vähän varttuneemmallekin väelle.

Teillä näkyy disko olevan lauantaisin auki klo 3.00. Onko ollut aamuyöstä järjestyshäiriöitä? Rami toteaa, ettei tämän vuoden aikana minkäänlaista. ”Minähän tunnen melkein kaikki hämeenkyröläiset asiakkaat ja kaikki ovat käyttäytyneet ihan asiallisesti ja siivosti”. Mika muisti, että yhden kerran hän on joutunut soittamaan poliisin, mutta sekin kaveri oli ulkokuntalainen, joka hermostui kun eräs tyttö ei ollut kiinnostunut hänestä.

Ravintoloiden toiminta on siis alkanut oikein lupaavasti. Mika kertoo, että Viialassa on hyvä vastuullinen henkilö, samoin Kahvila- Breakissa. Hämeenkyrössä asuvina Venttiili, aamusta iltamyöhään auki olevana, työllistää poikia. Yrittäjinä tehdään pitkää päivää, mutta se ei haittaa Mikaa ja Jannea, jotka ovat poikamiehiä. Ramilla on avovaimo Marianne Petro ja pieni Tuukka-poika, isovanhempien Markku ja Ritva Pusan silmäterä. Rami toteaa nauraen, ”perheellisen varsinkin täytyy yrittää”. Onnea ja menestystä nuorille yrittäjille!

SALME RINTALA

Vammalan Karjalaseura 60-vuotta

Runsas joukko Vammalan karjalaisia ja heidän ystäviään kokoontui 22. päivänä toukokuuta Vammalan seurakuntatalolle viettämään seuran 60-vuotisjuhlaa.

Vammalan seuratalolle oli 8. 3. 1945 kokoontunut yli sata henkilöä käsittävä joukko lähipitäjistä perustamaan Tyrvään seudun Karjalaiset nimistä seuraa. Seuran toimialueeseen kuului silloisen Vammalan lisäksi Tyrvään, Karkun ja Kiikan kuntien alueet. Näin kertoi ansiokkaasti seuran toiminnasta laatimassaan 60-vuotishistoriikissa seuran varapuh. johtaja Veikko Karvonen. Hänellä oli hyvät edellytykset luoda katsaus seuran toimintaan, olihan hän toiminut seuran sihteerinä yhtäjaksoisesti 38 vuoden ajan. Seuran johtokuntaan hän on kuulunut vuodesta 1960 lähtien ja jatkaa edelleen. Historiikista kävi edelleen selville, että seuran ensimmäiseen johtokuntaan tulivat valituiksi Matti Hanski, Heikki Sirkiä, Juho Lavonen, Niilo Suvio, Väinö Krannila, Heikki Pärssinen, Paula Hanski, Aune Vuolio ja Tuomas Karilainen. Samana päivänä pidetyssä johtokunnan järjestäytymiskokouksessa valittiin seuran ensimmäiseksi puheenjohtajaksi Heikki Pärssinen, varapuheenjohtajaksi Väinö Krannila, sihteeriksi Paula Hanski ja rahastonhoitajaksi Heikki Sirkiä.

Alkuvuosina seuran toiminta oli hyvin vilkasta. Tupailtoja ja muita kokoontumisia pidettiin seuran eli alueilla. Päällimmäisinä asioina olivat esillä karjalaisten lopulliset sijoittumisalueet, korvauskysymykset ja maansaantiin liittyvät asiat. Kun Karkkuun ja Kiikkaan perustettiin v. 1946 oma Karjalaseura väheni jäsenmäärä huomattavasti ja seuran johtokuntakin vaihtui usein. Seuralla on ollut tähän asti 14 eri henkilöä puheenjohtajana. Pitemmän ajan tätä tehtävää on hoitanut Viljo Solja 21 vuotta. Nykyisin hän on seuran kunniapuheenjohtaja. Seuran puheenjohtajana on nyt Martti Pakarinen, joka ei yllättävän sairastumisensa vuoksi voinut olla juhlassamme mukana. Viimeisen sääntömuutoksen mukaan seuramme nimi on tämänvuoden alusta lukien Vammalan Karjalaseura.

Juhlapuhuja Markku Laukkanen. Kuva Pekka Salonen.

Nykyisestä toiminnasta voidaan mainita kolmen naapuriseuran Huittisten ja Äetsän karjalaseurojen kanssa yhteistyö. On yhteisiä kyykkä-onginta- ja pilkkikilpailuja, yhteinen hengellinen tilaisuus syksyllä ja muita kesätapahtumia. Myös karjalan Liiton ja Satakunnan Karjalaseura piirin toimintaan osallistutaan. Toiminta jatkuu edelleen yli sadan jäsenen voimin vuosikymmenien viitoittamalla tiellä., käy selville kuulemastamme historiikista.

Karjalaisuus synnyttää myönteisiä mielikuvia

Voimakashenkisessä juhlapuheessaan Karjalan Liiton puheenjohtaja Markku Laukkanen lausui mm. seuraavaa:

Kuusi vuosikymmentä on jo kulunut aikaa viimeisestä evakkoon lähdöstä. Aika on pitkä, mutta samalla kovin lyhyt. Siinä katsannossa heimotunteemme on ajatonta. Karjalaisuus on mielissämme ja sydämissämme, olemme sitten missä tahansa, se tunne ei ole sidottu paikkaan. Karjalaisuudessa on viime kädessä kysymys monisatavuotisesta vanhasta kulttuurista, jonka ainespuista ovat suomalaisenkin kulttuurin väkevimmät näytöt rakennettu. Kun meillä on näköala tarpeeksi kauas menneisyyteen ja tulevaisuuteen, me saamme siitä valtavan pääoman karjalaiseen kulttuuriin ja sen hyväksi tehtävään työhön.

Karjala on historiallisesti, maantieteellisesti ja taloudellisesti alue, josta Suomen tulee ja kannattaa olla kiinnostunut. Vanha sanonta sanoo, että kun naapuria ei voi valita, paras tavoitella kumpaakin hyödyntävää rinnakkaiseloa. Suomen hallituksen tulisi laatia Karjala-ohjelma, jossa määriteltäisiin selkeät tavoitteet alueen suhteen. Meille ei ole yhdentekevää, miten meille historiallisesti tärkeä alue sosiaalisesti ja taloudellisesti kehittyy. Suomen ja Venäjän rajalla on tänä päivänä Euroopan syvin elintasokuilu, jonka syveneminen ei millään muotoa ole Suomen etu.

Meille on annettu hieno perintö, upea maa, jota karjalainen heimo on vuosisatoja viljellyt, kehittänyt ja varjellut. Valtiollisista rajoista huolimatta se on yhä ja aina Karjalaa. Meillä onkin kaikki syy tänä päivänä sanoa kalevalaisen runolaulajan sanoin: Varjele vakainen Luoja sitä Meillä on unelmamme, uskomme ja toivon tähtemme. Niistä pidämme kiinni. Työ Karjalan ja karjalaisuuden hyväksi vaatii pitkäjänteisyyttä ja asiaan sitoutumista. Niitä ominaisuuksia meillä on. Tiedämme sydämissämme, että olemme oikealla asialla.

Virkeyttä ja piristystä Vammalan seudulle

Ohjelman ansiokkaana juontajana toimi Liisa ja Martti Pakarisen tytär Pirjo Poutanen. Hän totesi, että 60-vuoden toiminnan jälkeen on syytä kiitokseen, ihmetykseen ja iloon kun kaikista vaikeuksista huolimatta on näin hyvin selvitty. Nyt on aika juhlia myös sitä, mitä karjalaiset ovat menneinä vuosikymmeninä Vammalan seudulla tehneet. Kannakselta mukaan tuotu toimeliaisuus on ollut seutukunnalle piristävä ruiske, niin kulttuurin, osuustoiminnan, seurakunnan kuin kunnallisten luottamustehtävienkin alalla.

Juhlan arvokkaaseen ohjelmaan sisältyi mieskuoro Aikapojat esiintyminen kahteen kertaan, Vammalan seurakunnan kirkkoherra Osmo Ojansivun esittämä seurakunnan tervehdys. Hän kiitti puheessaan karjalaisia siitä aktiivisuudesta miten he ovat toimineet seurakunnan hyväksi. Kaupunginjohtaja Paavo Salli esitti myös onnittelunsa juhlivalle seuralle ja toi mielihyvänsä esille siitä työpanoksesta minkä karjalaiset ovat antaneet kaupungin kehittymiselle.

Karjalaseurojen Satakunnan piirin puheenjohtaja Jouko Hämäläinen toi piirin tervehdykset ja onnittelut. Juhlassa jaettiin myös seuran riveissä tuloksellisesti toimineille ansiomerkkejä. Karjalan Liiton hopeisen ansiomerkin saivat Katri Pajunen, Onni Valtonen ja Eila Ylinen, muille luovutettiin kuparinen ansiomerkki.

ERKKI PÄRSSINEN

Kuvassa ansiomerkin jakajat ja saajat. Vasemmalta Piirin varapuheenjohtaja Reino Äikiä ja kolmantena Helvi Laakso. Merkin saajat: Onni Valtonen, Kari Pakarinen, Katri Pajunen, Liisa Pakarinen, Helga Mäkelä, Tauno Mäkinen, Aune Mäkinen, Eila Ylinen, Rauno Pajunen ja Timo Mäkelä. Kuva Pekka Salonen.

Juhlan juontaja Pirjo Poutanen. Kuva Pekka Salonen.

Uudelleen, jos luokses tulla voisin . . .

Niin, koska pidetään yhteislauluilta uudelleen kysymys jäi leijumaan ilmaan Kiikoisissa. Myllymäen torpalla pidettiin torstaina 9. kesäkuuta yhteislauluilta karjalaisten laulujen merkeissä. Yhteensattumista huolimatta Myllymäen torppaan kokoontui liki nelisenkymmentä laulunlyömää.

Äetsän Karjalaisten vuosikokouksessa Esko Pohjolainen ehdotti lisäykseksi toimintasuunnitelmaan, että kiikoislaiset jäsenet järjestäisivät kesällä karjalaisten laulujen yhteislauluillan Kiikoisissa. Tämä ehdotus hyväksyttiin ja on nyt toteutunut. Tarkoituksena on tehdä tästä tilaisuudesta perinne.

Yhteislaulutilaisuus alkoi karjalaisten laululla. Seuran puheenjohtaja Erkki Pärssinen kertoi aloituspuheessaan seuran tulevasta toiminnasta, nimenmuutoksesta sekä yhteistoiminnasta muiden seurojen kanssa. Lopuksi hän kiitteli vielä kerran viimevuotisen Pyhäjärvi-juhlien iltamien kiikoislaisia toteuttajia. Tervehdyssanoissa Tuija Kaasalainen totesi, että ovat Jokelan Liisan kanssa onnistuneet liian hyvin iltamien toteuttamisessa ja yhteislauluillan järjestäminen on aiheuttanut unettomia öitä sekä tressiä – seurasi heleät naurut.

Laulut oli koottu ajatuksella – harrasta ja rauhallista, riemukasta ja menevää sekä jotakin sodan aikaista. Esilaulajana toimi Reino Saranen ja säestäjänä Topi Jokela haitareineen.

"Vapaa tunnelma, lämminhenkinen ja hyvä tilaisuus", totesi Tauno Wikström, Kauvatsan Karjalaisista, kotimatkan lähtöhetkillä.

TUIJA KAASALAINEN

Kuvassa yhteislauluillan osanottajia.

Yhteistyötä eri yhdistysten välillä

Kiikoisissa järjestettiin toukokuun viimeisenä päivänä koululaisten perinnepäivä. Perinnepäivän toteutti Kiikoisten Kotiseutuyhdistys Suomelan koulun vanhempainyhdistyksen tilauksesta. Yläasteen 7. luokkalaisia Kiikoisista, Laviasta ja Suodenniemeltä – 66 oppilasta – opetteli päivän aikana tuohisormuksen teon, verkonkutomisen, pärekaton valmistamisen yms. vanhojen taitojen lisäksi kyykkää.

Aamutuimaan oli Esko Pohjalainen, Äetsän karjalaisista, sorvannut neitimäisiä lyöntisauvoja, jotta pelaaminen onnistuisi hennoimmalta tyttöseltäkin. Peliohjeiden jälkeen oli monia halukkaita kokeilemaan miten kyykän pelaaminen onnistui.

TUIJA

Pyhäjärveläinen herastuomari Juho Patrakka Is. poikien johtajana Ikaalisissa

Runoilija Lasse Heikkilän elämästä 1925 – 1961 kertovassa teoksessa Marian maa, jonka on toimittanut Osmo Pekonen, on mainintoja myös vääpeli Juho Patrakasta. Pyhäjärveläinen Juho Patrakka toimi suojeluskuntien alaisen sotilaspoikien päällikkönä jo Vpl. Pyhäjärvellä. Talvisodan evakkouden myötä sama työ jatkui Ikaalisten sotilaspoikien johtajana.

Lasse Heikkilä oli tohtorinna Anja Aimosen os. Heikkilä kasvattiveli. Tehtailija K.E. Heikkilä oli kuollut ja rouva Aina Heikkilä vietti usein kesiään Lassen kanssa tyttärensä ja vävynsä Martti Aimosen luona Ikaalisten Vienolassa. Marian maateoksen lainaukset on kursivoitu.

Aina ja Lasse asettuivat talvisodan ajaksi Ikaalisiin. Vienolan talon katolle asemiin mennyt 14-vuotias Lasse tähtäili ilmakiväärillä Vaasaa pommittamaan lentäviä viholliskoneita. Hän toimi myös oikeissa ilmanvalvontatehtävissä Ikaalisten kirkontornissa. Ilmahälytyksen sattuessa Aimoset, Ikaalisten sairaalan potilaat ja synnytysosaston vauvatkin juoksutettiin perunapelloille häthätää kaivettuihin sirpalesuojiin, joiden pohjat olivat silkkaa savivelliä. Turvapaikat koetettiin naamioida lakanoilla.

Osmo Pekosen tarina Lasse Heikkilästä jatkuu otsikolla Sotilaspoikana.

– Kesällä 1941 15-vuotias Heikkilä palveli Ikaalisten suojeluskunnan poikaosastossa. Ikaalisissa oli perustettu 259. Ilmasuojelukomppania, jonka päällikkönä oli aluksi opettaja Iivari Mattila. Sen tehtäviin kuului liikekannallepanomääräysten toimittaminen. Ikaalisten suojeluskuntatalolle eli Omalle Tuvalle majoitettiin vajaa joukkue johtajanaan vapaussotaan aikoinaan osallistunut, evakkona Ikaalisiin tullut karjalainen vääpeli Juho Patrakka. Is. sotamies Lasse Heikkilä ynnä muut tämän joukkueen 15-17-vuotiaat sotilaspojat toimivat muun muassa vartiointitehtävissä desanttien varalta Kilvakkalan maantiesillalle perustetulla vartiopaikalla. He kävivät myös "ruumisreissuilla" eli hakemassa kaatuneiden arkkuja joko Siuron asemalta tai Kyröskosken satamasta. Haku tapahtui tavallisesti iltayöstä.

"Suomen poikien" leiri Pakurissa Ikaalisissa kesällä 1940. Harjoituksen aiheena haavoittuneiden evakuointi paareilla.. Edessä lippalakkipäinen Lasse Heikkilä. Valokuva Pentti Papunen.

Hyökkäysvaiheen ollessa kiivaimmillaan Ikaalisten pataljoonan miestappiot olivat suuret, ja omaksutun periaatteen mukaisesti kaatuneiden ruumiit lähetettiin kätkettäväksi kotiseurakunnan multiin. Keskikesän helteessä hautaaminen oli järjestettävä nopeasti. Arkut laskettiin kuorma-autojen lavalta valmiiksi kaivettuihin hautoihin jo ennen hautajaisseremonioita, joissa sotilaspojat seisoivat kunniavartiossa ja ampuivat kunnialaukaukset.

Joinakin päivinä hikoiltiin vääpeli Patrakan johtamissa sulkeisharjoituksissa tai pistäydyttiin ampumaradalla. Halkomotteja tehtiin ja heinää seivästettiin. Suurten metsäpalojen riehuessa Parkanossa kesällä 1941 osa sotilaspojista komennettiin sammutustöihin. Hämeenkyrössä kesää viettävä Ele Alenius sattui olemaan käymässä luokkatoverinsa Lasse Heikkilän luona Ikaalisissa. Hänetkin otettiin mukaan sammutusmieheksi. Alenius ja Heikkilä määrättiin suojelemaan erästä rakennusta, joka oli vaarassa syttyä tuleen. He taisivat aiheuttaa melkoiset vesivahingot ruiskuttamalla vintin ikkunasta sisään.

Viikkojen myötä suojeluskuntatalon kasarmikuri höltyi. Öisin usein kotona nukkuva vanha vääpeli alkoi menettää auktoriteettiaan. Vartiomiehetkin alkoivat seurustella sairaalan pikkulottien kanssa. Kerran jätettiin Kilvakkalan sillan vartiopisteeseen pelkkä pusikkoon piilotettu kivääri ja paperilapulle töherretty viesti odottamaan vahdinvaihtoa. Käry kuitenkin kävi ja ispäällikkö Seth Vesa otti pojat ankaraan puhutteluun.

Herastuomari, vääpeli Juho Patrakka.

Jatkosodan alkaessa 1941 kesäkuussa suomalaiset valloittivat melko pian takaisin Neuvostoliiton valtaamat alueet. Karjalaiset elivät toivossa palata takaisin kotiseudulleen. Paluuta varten Päämajan sotilashallintoosaston kehotuksen mukaisesti Pyhäjärven kunnanhoitokunta oli perustanut kunnanesikunnan, johon kuului myös Is. päällikkö Juho Patrakka. He palasivat Pyhäjärvelle 3. syyskuuta 1941 järjestämään asukkaiden takaisinpaluuta.

Syksyllä 1941, suomalaisten hyökkäyksen ehdittyä jo vanhalle rajalle, myös Lasse Heikkilää "pisti sotakärpänen". Hän päätti keinotella mukaan sotimaan ikaalislaisten kaveriensa Erik Kalajan, Ensio Peltoniemen ja Erkki "Reksi" Mäkisen kanssa. Pojat yrittivät Valkaman rykmenttiin(JR 57), jossa Martti Aimonen oli lääkärinä kenttäsairaalassa. Lasse Heikkilä oli jonkin aikaa lähettinä JR 57;n esikunnassa, kunnes päämajan käskystä kaikki alaikäiset palautettiin kotirintamalle.

Kesäkuussa 1944 alkanut Neuvostoliiton suurhyökkäys oli rajuinta, mitä koskaan Pohjoismaissa oli koettu. Karjalaisten evakkojunat vyöryivät jo toisen kerran länteen. Junissa koettiin dramatiikkaa. Lappeenrannan lähellä Simolan asemalla kuoli neuvostokoneiden pommituksessa 200 siviiliä, melkein koko Simolan kylä.. Elisenvaaran risteysasemalla kuoli 134 räisälläläistä, haavoittuneista puhumattakaan. Äitien, lasten, vanhusten ja muiden evakkosiviilien tuho oli samaa luokkaa kuin Madridin juna-aseman terroristi-isku Espanjassa 2004. Juho Patrakka palasi jälleen takaisin Ikaalisiin.

Lasse Heikkilälle oli tullut ikää jo tarpeeksi ja hän toimi panssarijoukkueen johtajana raivoisassa Tali-Ihantalan puolustustaistelussa 1944. Kokemuksena se oli kauheinta, mitä hän oli koskaan kokenut. Heikkilän vaimo teatterineuvos Ritva Heikkilä, monien Terijoki-kirjojen tekijä, on kertonut miehensä sodan aiheuttamista painajaisunista sodan jälkeen. Lasse Heikkilä kirjoitti runon Balladi Ihantalasta. Se oli kauan julkaisemattomana. Vuonna 2004 se esitettiin musikaalina Tali-Ihantalan 60-vuotismuistojuhlassa, johon oli matkustanut noin 2000 sotaveteraania ympäri Suomea.

Heikkilä ja Patrakka ovat jo vuosikymmenet olleet poissa keskuudestamme. Heikkilä elää meille runoissa ja Patrakka on nimenä tuttu Ikaalisissa. Kolmostiellä olevaa mäkeä kutsutaan "Patrakan mäeksi".

SALME RINTALA

Vironperä avaa muistikuvia lähivuosikymmenten historiaan

Retkeä Lohjalle Vironperälle oli VPL Pyhäjärviseurassa suunniteltu pitkälti toista vuotta, mutta sinne pääsee vain sitkeän jonottamisen jälkeen. Se oli meille totta toukokuun ensimmäisenä lauantaina. Vain ryhmille avoinna olevan nähtävyyden aukiolo rajoittuu toukokesäkuuhun ja elo-syyskuuhun muutamaan viikonvaihteeseen ja Lohjan matkailutoimistossa pidettävä jono lyhenee hitaasti. Saimme tiedon meille tarjolle olleesta päivästä kyllä sitten ajoissa viime syksynä. Pelkästään pyhäjärveläisistä ystävineen ei linja-autollista riittänyt, mutta halukkaita lähtijöitä löytyi onnikka täyteen bussin reitin varrelta tuusulalaisista. Osaa meistä viehätti myös ajatus vierailla paluumatkalla tutustumassa Lohjansaaressa sijaitsevaan Alitalon (Ciderbergin) omenatarhoihin ja viinitilaan, missä nautimme maittavan lounaan.

Johannes Virolaisella (1914-2000) maatila Lohjan Virkkalassa ehti olla pitkään. Hän hankki sen 1960-70-luvuilla ja sittemmin hän osti ja siirrätti lähikyliltä nykyisen Vironperän päärakennuksen. Päätöksestä Johannes ja Kyllikki Virolaisen Lohjalla sijaitsevasta kotitilan Vironperä-museoksi muuttamisesta kerrottiin julkisuudessa jo v. 2000 Johanneksen vielä eläessä. Museo avattiin ryhmille vuonna 2003. Museoon on koottu Virolaisen pitkän poliittisen uran varrella kertynyt esineistö lahjoineen ja kutsukortteineen. Virolaisen poliittinen arkisto on siirretty Kansallisarkistoon.

Vironperän tilukset on siirtyivät Kyllikki Virolaisen pojan Erik Stenrosin nimiin Johanneksen vielä eläessä.. Stenros on sitoutunut ylläpitämään Vironperä-museota Virolaisten poismenon jälkeen. Retkemme aikana kerrottiin, että pellot ovat nykyisin vuokralla jollakulla ulkopuolisella. Päärakennus toimii museona, jossa Kyllikillä on kuitenkin omia yksityisiä vain hänen käytössään olevia tiloja, joissa hän silloin tällöin kesäisin viettää aikaansa. Erik Stenros perheineen pitää pihapiirissä olevaa tilan alkuperäistä taloa kesäpaikkanaan. Kerrottiin, että Kyllikki-rouva oli edellispäivänä viimeksi pyörähtänyt paikalla. Hänen kerrotaan myös itse osallistuvan opastuskierroksille, mutta sitä iloa ei pyhäjärveläisryhmän kohdalle sattunut.

Tehokkaasti ja vauhdilla opastetun kierroksen aikana saimme tutustua edesmenneen valtioneuvoksen merkittävän elämäntyön varrelta kertyneisiin muistoesineisiin ja mm. kokoelmiin lahjoja, joita hän rouvineen sai toimiessaan valtakunnan politiikassa, runsaslukuisilla ulkomaanmatkoillaan, karjalaisten parissa, puhujatmatkoillaan ja laajassa ystäväpiirissään. Näimme myös yläkertaan ulottuvan aulan seinillä kymmenien metrien laajuisen kirjaston. Kyllikki on aivan varmasti aidosti rakastanut heidän saamiaan ja keräilemiään esineitä. Jokainen, näytti se arvokkaalta tahi ei, niistä on pyritty säilyttämään. Niinpä näimme mm. valtavasti villasukkia ja –lapasia, kansanomaisia puu- ja kaiverrustöitä mutta tietysti myös arvokkaita taideteollisuuden tuotteita Suomesta ja ulkomailta.

VPL Pyhäjärvi-seuran retkeläiset kävivät myös Johannes Virolaisen muistopatsasta katsomassa Lohjan kirkolla.

Samoin esillä on paljon elämänvarrelta aina Karjalasta saakka kertyneitä valokuvia erityisesti Johanneksesta vieraittensa kanssa. Joukkoon mahtuu paitsi maailman ja valtakunnan merkkihenkilöitä mm.julkkiksia. Kuvissa Johannes iloitsee mm. niin Laura Voutilaisen kuin Kauniit ja rohkeat –sarjan uhkean näyttelijättären kanssa. Yhdessä pienessä huoneessa on lattiasta kattoon ja vasuittain heidän saamiaan kutsukortteja, illallisten ruokalistoja ym. merkittävää. Saunaosaston allashuoneen uima-allas oli saanut viime vuonna lattiapeitteen ja niin kymmenet mallinuket ja muut telineet, joiden ylle on puettu Kyllikin iltapukuja – oppaan mukaan vain hyvin pieni osa kokoelmasta on saatu esille - ovat löytäneet väljemmän esittelytilan. Seinävitriineissä on kokoelma Kyllikin koruja. Ja voi sitä kynttilänjalkojen, seinälautasten ja maljakoiden määrää, jonka he ovat saaneet lahjaksi tahi Kyllikki mm. kobolttilasia rakastavana keräillyt. Jo esineistöä tyypittelevästä luettelosta täyttyisi yksi sivu Pyhäjärvi-lehdestä.

Ihastuivatko retkeläiset tämän harvinaislaatuisen kotimuseon kokoelmat nähdessään vai kävikö niin kuin meistä yhdelle miehelle, joka hiuksiaan haroen ja päätään puistellen ryntäsi museokierrokselta raittiiseen ulkoilmaan ja totesi " kyll mie kottii mäntyäin hävitän kaikk mitä meilläkii hyllylöis pursuloii, sannoo emäntä mitä tahansa"….. Niin ihastuuko vai katsooko peiliin ja vihastuu, on varmaan mm. kokemus- ja persoonallisuuskysymys.

On toki todettava, että ilman näitä Vironperän kaltaisia kotimuseoita muistikuvamme lähimenneisyydestä helposti haalistuisivat. Ja kunnioituksella asianomaisia kohtaan, Vironperän, valtioneuvos Virolaisen ja rouvansa elämän aarteistot, avaaminen on ollut eittämättä kulttuuriteko.

Mutta, mutta, käyhän se käynti siellä myös opiksi ja ojennukseksi. Yks ja toine saap niitä puuskii, ett tekköö miel hävittää kaikk, joka purkki, purtilo ja jäljennös, joka on matkaan tarttunut ja armahtaa niitä, jotka kuolinpesää joskus selvittelevät. Ellei sitten jo eläessään museoisi kaikkea.

TEKSTI KAARINA PÄRSSINEN, KUVAT MARKETTA MATTILA

vpl. Pyhäjärvi

Lehtemme heinäkuun numero tehdään 21. 7. 2005. Tähän lehteen tarkoitettu aineisto on oltava toimituksessa 11. 7. 2005 mennessä.

vpl. Pyhäjärvi

Julkaisija: Vpl. Pyhäjärvi-Säätiö

VPL.PYHÄJÄRVI-SÄÄTIÖ

Vastaava toimittaja
Erkki Pärssinen
38300 Kiikka
puh. (03) 513 5150

Salme Rintala
Korkeemäenkatu 26 A 26
37100 Nokia
puh. (03) 341 0551

Reino Äikiä
Nokkamäentie 256
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213

Toimituksen osoite:
Reino Äikiä
32700 Huittinen
puh. (02) 566 213
matkapuh. 040 769 5775
fax (02) 566 218
e-mail: reino.aikia@esanet.fi

Sivunvalmistus:
Oy Tyrvään Sanomat
Painopaikka:
Satakunnan Painotuote Oy,
Kokemäki

60. Räisälä-juhla 2.-3.7.2005 Säkylässä

Kiitokset kaikille ilmoittajille ja lahjoittajille, jotka ovat tukeneet juhliemme järjestelyjä Ikaalisissa.

TAPAHTUMAKALENTERI

■ **Alakylän "Pyrintö" Nuorisoseuran juhlamatka lähestyy**. Matka on saanut kiitettävän hyvän mielenkiinnon osakseen. Matkalle on ilmoittautunut tähän mennessä lähes viisikymmentä osanottajaa. Aikataulu on suunniteltu sellaiseksi, että lähtö tapahtuu Huittisista 21. 7. klo 5.30 matkatoimiston ilmoittamaa reittiä. Perillä Käkisalmella ollaan noin klo 17–18 paikallista aikaa. Perjantaina kokoonnutaan Pyhäjärven kirkkoaholle laskemaan kukkia muistomerkeille ja tutustutaan alueeseen. Noin 12 aikoihin mennään Leena ja Antti Musakan lomarantaan missä vietetään pieni juhlahetki, menneitä ja nuorisoseuran työtä muistellen. Täällä mahdollisuus retkeläisten esittää ohjelmaa. Iltapäivällä voidaan retkeillä vähän seuran perustamisen maisemilla. Lauantai on jätetty kotiseuturetkiä varten ja sunnuntaina klo 9 lähdetään Käkisalmesta kohti Suomea, pysähdytään Viipurissa ja illan aikana palataan kotiseudulle.
Eräitä tärkeitä käytännön asioita huomioitavaksi: Mukaan otettava passi, omat lääkkeet, uimapuku jos aikoo järvessä käydä virkistäytymässä, maastokäyntiä varten sopivat jalkineet, ja muutoinkin säähän sopiva vaatetus.
Matkan hintaan sisältyy puolihoito, se on, aamupala ja päivällinen hotellissa, menopäivänä vain illallinen ja lähtöaamuna aamupala. Päiväretkeilyjä varten olisi hyvä varata naposteltavaa. Eikä sitten muuta kuin mukaan reipasta karjalaista huumorimieltä ja menoksi vaan kun aika koittaa. Matkan järjestäjien puolesta tervetulleeksi toivottaen Erkki Pärssinen.

■ **Kukkojen Sukukous** pidetään sunnuntaina 17.7. Ikaalisissa Omalla Tuvalla heti Pyhäjärvijuhlien päiväjuhla päätyttyä n. kello 16. Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa kokoukseen. Hallitus.

■ **Kalamajan Montruan ja Pölhölän jakokunnan** vuosikokous ja kesäkokoontuminen pidetään Äetsän Keikyässä Villilässä Sillansivuntie 37 Kinnarin talossa sisarusten kutsumana. Aika 9. heinäkuuta klo 12. Tervetuloa päättämään asioista ja tapaamaan tuttuja.

■ **Kaasalaisten sukujen tapaaminen** Vpl. Pyhäjärvi juhlilla la. 16.7.2005 Ikaalisten keskustassa Oma Tupa kahvion tiloissa Teinitiellä klo 15.30 alkaen. Asioiden käsittelyn lomassa on mahdollisuus nauttia virvokkeita ja kahvia. Sydämellisesti tervetuloa! Yrjö S. puh. 0400 626770

■ **Ukkosen sukukokous.** Ukkosen Sukuseura ry. (Sakkolan Koukunniemi, Sakkolan ja Pyhäjärven Lohijoki) sukukokous/sukujuhla on Tampereella Ravintola Soutupaviljongilla 24. 7. 2005 alkaen klo 12.30 Sukujuhlalla. Ruokailu noutopöydästä alkaa klo 13 jälkeen. Ruoan hinta 15 euroa/henkilö, lapset alle 12-v. puoleen hintaan. Alle 4-v. ilmaiseksi. Sääntömääräinen sukukokous alkaa heti ruokailun jälkeen. Sukujuhlan ohjelmassa on yhteislaulua, musiikkia, runoja ja arpajaiset. Nähtävillä myös kartta Lohijoki/Ylläppää talosta taloon. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään kaksi viikkoa ennen, eli 10. 7. mennessä, Raimo Honkasalo p. 040 720 8732, Nina Salomaa p. 050 304 4469. Kutsu koskee myös kaikkia teitä, joiden äiti tai isoäiti on ollut Ukkosia. Tervetuloa suurella joukolla mukaan. Sukuseuran hallitus/ L.I.

■ **Noitermaan koulupiiriläiset.** Tapaaminen Ikaalisten Pyhäjärvijuhlissa sunnuntaina juhlien lounaspaikassa Ravintola Ikahovin kabinetissa heti ruokailun jälkeen. Nähhään pitkäst aikaa! Ryhmä koulupiiriläisiä.

■ **Konnitsan kylän valokuvakirjatyö** esitellään ja siitä keskustellaan tuntia ennen Pyhäjärvi-juhlan päiväjuhlan alkua sunnuntaina 17. 7. kello 12.30 meille osoitetussa huoneessa, jonne järjestetään opastus, (Oma Tupa). Tähän tilaisuuteen voit vielä tuoda kirjaan liitettäviksi tarkoitettuja valokuvia selostuksineen sekä tekstejä, joissa kuvataan kylän ja oman perheesi elämää. Valokuvakirjan toimituskunta kokoontuu Ikaalisissa lauantaina ja sunnuntaina. Tiedustelut sihteeri Ensio Väriäinen, Siikinkatu 2 B 14, 33710 Tampere, matkapuh. 0400 941 945, e-mail: ensionn@pp.inet.fi ja puheenjohtaja Toivo Luukkanen, Vanhanpaikantie 7, 41400 Lievestuore, matkapuh. 040 522 9739. Yritämme saada rahoituksen lisäpainokseen. Tervetulotoivotuksin Toivo Luukkanen.

KENNEL-PAKASTE
KOTIMAISTA LAADUKASTA LIHAA LEMMIKEILLE
03-458 7804
www.kennelpakaste.com

POHJOIS-SATAKUNNAN
LÄHI VAKUUTUS

Energiaa kotiin ja vapaa-aikaan – lähempänä kuin uskotkaan!
LEPPÄKOSKEN SÄHKÖ KONSERNI
(03)45031
www.leppakoskensahko.fi
Sinua varten joka päivä

Ikaalisten kaupunki
Tervetuloa Kylpyläkaupungin kesään
Idyllinen Ikaalinen tarjoaa viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön, upeat Kyrösjärven maisemat sekä monipuoliset harrastus- ja lomanviettomahdollisuudet. Ks. www.ikaalinen.fi
Majoitus- ja muut varaustiedot:
Neuvonta- ja varauskeskus
Ikaalisten Kylpyläkaupunki
Puh. 03- 4501 222
www.kylpylakaupunki.ikaalinen.fi

Jämin Rahtipalvi
Suomalaisesta lihasta
PALVIT, MAKKARAT, TUORELIHAT
Tehtaanmyymälä avoinna ma-pe 9-17
Jämijärvi, p. 02 547 1755

e avenue

Optikko Syrjänen
Vanha Tampereentie 14-16
39500 Ikaalinen
p. 03-458 6520

Kiinteistökonsultit Oy
Vanha Tampereentie 14-16,
39500 Ikaalinen
p. 03-457 220

Ikaalisten KONE- ja AUTOPESULA Oy
Jukka Mansukoski
Puh. 040 8207 121
Sammonkatu 6,
39500 Ikaalinen

Kellolike M. Trygg Ky

K
Tuollista parempi Ruokakauppa
SUPERMARKET
KESKUSTORI

UPOFLOOR
IKAALISTEN TEHDAS
PUNTUNLAHDENK. 4
PL 14
38500 IKAALINEN
PUH. 0207 409 600

Kesämökkien kiinteistöhuoltoa
• talonmiespalvelut
• ongelmapuunkaadot
• polttopuupalvelu
• raivaukset
• trimmeröinti
• venesäilytykset
• moottorikelkka-säilytykset
Snow Racing Oy
Raimo Mansikkamäki, puh. 0400 122 889
Kaikkea mitä mökilläsi haluat + moottorikelkkasafarit

Ikaalisten Matkatoimisto tarjoaa kiinnostavimmat matkakohteet
IKAALISTEN Matkatoimisto
Itsenäisyydenkatu 7 Puh. (03) 45 800
39500 IKAALINEN www.ikaalistenmatkatoimisto.fi
matkat@ikaalistenmatkatoimisto.fi

Levorannan Autoliike Oy
Vammala, p. (03) 512 7710, ark. 9-18.30, la 10-15, huolto p. 512 7720

Maline Oy
Teijärventie 3
39500 Ikaalinen
puhelin (03) 458 9060
Puutavaraa, lautaa, lankkua, paneelia ja listaa.
Puuovet ja ikkunat.

Paikallinen, johtava METSÄPALVELUIDEN TUOTTAJA
metsänhoitoyhdistys KYRÖSJÄRVI
Puh: 020 413 6020
www.mhy.fi

IPP FINNET
Ikaalisten-Parkanon Puhelin Osakeyhtiö
Vanha Tampereentie 15-17, Ikaalinen
Satakunnankatu 7, Parkano
www.ipp.fi tai p. (03) 450 51

Vuodevaatteiden ja kodintekstiilien
TEHTAANMYYMÄLÄ
Tervetuloa edullisille ostoksille!
Univisio Oy
Teollisuustie 4, Jämijärvi
Av. ark 10-17, la 10-14
Puh. 020 7580 403
www.univisio.fi

POLYURETAANIERISTEET
Uusrakentamiseen ja saneerauksseen
SYVÄKERÄYSJÄRJESTELMÄT
Paperi-, lasi-, metalli- sekä seka- ja biojakeelle
KONSULTOINTI
K&M Kailasto Oy
Pajunevantie 219, 38800 Jämijärvi
Puh: 02-5474604
Kari: 0400-592025
Mervi: 040-5496333
Fax: 02:5525605
k-m.kailasto@co.inet.fi
www.molok.com

Anna-Liisan Ruoka- ja Pitopalvelu
Jämijärvi
puh. 02-572 3215
050 5312 197

Lomahotelli Järvi
(02) 547 1000
www.hotelljarvi.com

IKAALISTEN APTEEKKI
Vanha Tampereentie 15-17
puh 03-458 9992
fax 03-458 9993
ma-pe 9-18
la 9-14
(su 10-14 Ikaalisten terveyskeskuksen päivystäessä)

Veljekset Laakkonen
Kortteenkatu 1
39500 Ikaalinen
p.03-459 2200

Ikaalisten Kirjakauppa
Vanha Tampereentie 10
Ikaalinen

Idyllisessä Wanhassa Kauppalassa Teitä palvelee
Hotelli - Ravintola IKAHOVI
• Herkullinen ja monipuolinen lounas päivittäin klo 11–14
• Runsaat Ala Carte - annokset ja Pizzat
• Edullinen majoitus
Night Club JEDI… Avoinna pe ja la klo 23-04
Juhlatalo OMA TUPA
• kesäkahvio avoinna ma - pe klo 10-18
• Tarjolla suolaiset ja makeat kahvileivät sekä jäätelöannokset
• A-oikeudet, tilausravintola
• Tilat 500 henkilölle
Ohjelmatarjontaa Sata Häme Soi -juhlilla:
Ke 29.6. Skandinavian HUNK'S / Ikahovi n. klo 00.00
Pe 1.7. Lauri Tähkä & Elonkorjuu n. klo 23.30
La 2.7. "Haitarirokkia" Taisto Lunkka & Lumipallo
Pöytävaraukset / Tiedustelut: p. (03) 457 300
HOTELLI RAVINTOLA IKAHOVI
www.ikahovi.fi

ASIANTUNTIJOIDEN MATKASSA
TUNTEMATTOMAN SOTILAAN JALANJÄLJILLÄ 4.-7.7.
• Matkanjohtaja evl ILMARI HAKALA
"Kuka on kukin Tuntemattomassa sotilaassa?"
"Sotaromaanin totuus ja taru"
"Väinö Linnan kirjailijakuva"
345€
KUOLAN JA KALOTIN RUSKALOISTO 7.-13.9.
Kuusamo, Salla, Kantalahti, Murmansk, Petsamo, Zapoljarnyj, Nikkeli, Kirkkoniemi, Nuorgam, Utsjoki, Ivalo, Sodankylä, Rovaniemi, Puolanka
• Matkanjohtaja Teuvo Saharinen
595€
KARJALAN TUNTEMATTOMIA LUOSTAREITA - NURMOILA JA PIETARI 18.-21.7.
mm. Syvärin luostarialue, Vazejärvi, Nurmoila, Pokrovo-Tervenitskin nunnaluostari, Vanha Laatokka, Pietari, Kazanin tuomiokirkko, Viipuri
• Matkanjohtaja ESKO LAPPALAINEN
325€
VIENAN KARJALA JA SOLOVETSK 27.-30.7.
Vartius, Kostamus, Vuokkiniemi, Vuonninen, Kalevala, Vienan Kemi, Solovetsk, Kotshkoma, Rukajärvi
• Matkanjohtaja evl TEUVO SAHARINEN
395€
LUOSTARIMYSTIIKKAA 5.-7.8.
Tallinna, Kuremäen Pühtistan nunnaluostari, Tartto, Pihkova, Petserin munkkiluostari, Novgorod, Pietari, Viipuri
• Matkanjohtaja ESKO LAPPALAINEN
305€
LAATOKAN KIERROS 21.-24.7.
Viipuri, Terijoki, Pietari, Syväri, Nurmoila, Aunus, Tuulos, Nietjärvi, Sortavala, Valamo
• Matkanjohtaja dosentti EERO ELFVENGREN
365€
KURESSAAREN OOPPERAPÄIVÄT 27.-29.7. Ooppera PAJATSO
• Matkanjohtaja VIRVE VAST
• Ryhmänjohtaja Paula Aho
320€
LomaLinja
Aleksanterinkatu 29, 33100 Tampere
puh. (03) 3140 3300, ryhmät (03) 3140 3310
lomalinja@tampere.tournee.fi, www.lomalinja.fi
Taitelmatalo & Kivitaus

TAMPEREEN SÄHKÖSUUNNITTELU OY

ANTILAN VESI JA LÄMPÖ
39500 Ikaalinen

JÄMIJÄRVEN APTEEKKI

Oy Ikapaper Ab Ltd

YAMAHA Kasla
YAMARIN
LOWRANCE
Lahnakosken järvialrot 240 cm TARJOUS 29,-
SÄHKÖLIIKE SILLANMÄKI OY
Jämijärvi (02) 547 1720

Ikaalisten Säästöpankki
www.ikaalistensp.fi

JÄMIJÄRVEN KUKKA- JA HAUTAUSPALVELU
38800 JÄMIJÄRVI
Puh. 02-5471 649, koti 02-5474 647
0500-594 618
Meillä myös kaikki sidontatyöt ja hautakiviedustus.

HHH SIPOREX

Kaikkea kesään
J. Koskela Oy
Kolmen aironkatu 15
39500 Ikaalinen

VALTRA
Konehuolto Jarmo Mäkinen Oy

Vpl. Pyhäjärvijuhlat Ikaalisissa 16.-17. 7. 2005

MUISTOJEN ILTA Ikaalisten kirkko 16.7.2005 klo 17.00

Ikaalisten seurakunnan tervehdys, rovasti Timo Paattiniemi
Virsi
Konsta Jylhän musiikkia
Puhe, rovasti Heikki Paukkunen
Virsi, kolehti Vpl. Pyhäjärvi-Säätiölle
Lausuntaa, Terttu Lukkarila
Konsta Jylhän musiikkia
Virsi
Musiikkiesitykset: Ikaalisten kirkkokuoro, johtaa Joel Åfelt ja Ikaalisten Viulupelimannit, johtaa Kari Tamminen
Virsien säestys: Joel Åfelt, Juonto: Raija Holma

Ikaalisten Karjalaseuran kahvio on avoinna klo 15-19 seurakuntakeskuksessa, aivan kirkon vieressä.

OHJELMALLINEN ILLANVIETTO Oma-Tupa 16.7.2005 klo 20.00

Musiikkiesitys, Jämijärven Pelimannit
Tervehdyssanat, Lea Jokinen
Muistoja Pyhäjärveltä Vernitsan kylästä ja evakkoteiltä,
Ikaalisten Mieslaulajat ja Teatteriseura Rundelli. Teksti: Anneli Pitkänen
Taidehuutokauppa
Arvontaa
Musiikkiliikuntaa Jämijärven Pelimannien tahdissa
Juonto: Pentti Inkinen
Pääsymaksu 10 e

JUHLAMESSU Ikaalisten kirkko 17.7.2005 klo 10.00

Pyhäamun rauha, Timo Köntti
Saarna, rovasti Heikki Paukkunen
Liturgi, kirkkoherra Esko Mattila
Vanhan Testamentin teksti, Pentti Inkinen
Epistolateksti, Maija Virtanen
Kanttori Joel Åfelt
Kolehti Vpl. Pyhäjärvi-Säätiölle

Jumalanpalveluksen päätyttyä kirkossa
Puhe sankarivainajille, Antero Rytkölä
Puheen jälkeen Kunniakäynti Sankarihaudoilla
sekä Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä
Virsi 577:1,2, Seppelten lasku, Virsi 577: 7, 8, 9
Virren säestys: Ikaalisten Nuoriso-Orkesteri, johtaa Antti Nissilä

Juhlalounas Ravintola Ikahovi, Keturinkatu 13 klo 11.00-14.00, 10 e

PÄIVÄJUHLA Oma-Tupa 17.7.2005 klo 14.00

Musiikkiesitys, Ikaalisten Nuoriso-Orkesteri
Yhteislaulu, Karjalaisten laulu
Tervehdyssanat, Pentti Inkinen
Musiikkiesitys, Ikaalisten Nuoriso-Orkesteri
Ikaalisten kaupungin tervehdys, Matti Äijö
Yksinlaulu, Päivi Nokelainen, säestää Antti Nissilä
Yhteislaulu, Satakunnan laulu
Juhlapuhe, kansanedustaja Irja Tulonen
Musiikkiesitys, Ikaalisten Nuoriso-Orkesteri
Stipendien jako, Reino Äikiä ja Mirja Tenkanen
Päätössanat, Salme Rintala
Maamme
Yhteislaulujen säestys: Ikaalisten Nuoriso-Orkesteri, johtaa Antti Nissilä
Juonto: Minna Rintala

Pääsymaksu 10 e
Ikaalisten Karjalaseuran kahvio on avoinna klo 12-17 Oma-Tuvalla

Ikaalisten Karjalaseura ry, Vpl.Pyhäjärvi-Säätiö

Liikenteestä vastaava Markku Karkiainen muistuttaa, että liikennejärjestelyt ovat muuttuneet käännyttäessä kolmostieltä Ikaalisiin. Viitoitus ohjaa juhlapaikoille. Kirkon vieressä on tilava paikoitusalue. Oman-Tuvan luona on pienoista ahtautta, mutta autot ohjataan läheisen vanhan yhteiskoulun pihaan. Autoja voi jättää myös katujen varsille.

Ravintolat: Ikaalisten Karjalaseuran kahvio on avoinna seurakuntakeskuksessa kirkon vieressä lauantaina klo 15-19. Siellä on tarjolla ennen ja Muistojen illan jälkeen keittoa, juustoleipiä, kahvia, piirakoita ja muita leivonnaisia. Sunnuntaina päiväjuhlan aikana Karjalaseuran kahvio on Omalla-Tuvalla klo 11-17. Tarjolla on kahvia, teetä, piirakoita ym. (ei keittoa).

Juhlalounas sunnuntaina klo 11- 14 Hotelli- Ravintola Ikahovi, Keturinkatu 1.

Juhlakanslia Omalla-Tuvalla sekä lauantai-iltana että sunnuntaina päivällä. Sieltä saa juhlia koskevaa neuvontaa. Myytävänä on myös erilaisia Karjala-tuotteita.

Hotellit ja majoitus: hotellivarauksia voi tehdä Ikaalisten Kylpyläkaupunki-varauskeskuksesta, puhelin 03-4501 222. Sieltä hoidetaan kaikki majoitusvaraukset. Ikaalisten keskustassa on halpa kesähotelli Suvinuotti, Ikaalisten Kylpylä on noin 10 km keskustasta. Hotelli-Ravintola Ikahovi on aivan keskustassa ja siellä on juhlien juhlalounas. Sinne on myös suora numero 03-457300.

Lahjoitusmaatalonpoikien muistomerkkiä kunnostetaan

Vain vähän aikaa sai entisellä kotiseudullamme kirkkoaholla sijaitseva lahjoitusmaatalonpoikien kunniakas muistomerkki olla siinä kunnossa kun se viimeisen v. 2003 tapahtuneen kunnostuksen jälkeen jäi. Seuraavan vuoden aikana muistomerkin katolle uudelleen vuonna 1998 kiinnitetty Yrjö Inkisen valmistama kookas kynttilälyhty oli rikottu. Samoin oli muistomerkin etuosaan 2003 kiinnitetty pieni kynttelikkö kokonaan hävinnyt. Venäläisten harjoittama ilkivalta on tämän kevään aikana kohdistunut rauhoitetun kirkkoahon kahteen mäntyyn joita on rumasti karsittu. Onneksi muistomerkin reliefiosat ovat säilyneet kunnossa.

Vpl. Pyhäjärvi-Säätiön hallintoneuvoston maaliskuussa tekemän päätöksen mukaisesti työryhmä Erkki Pärssisen johdolla lähtee 4.7. alkavalla talkoomatkalla korjaustöihin Pyhäjärvelle. Muistomerkin katolta poistetaan lyhdykön jäänteet ja katto tukitaan Matti Ahvosen suunnittelemalla peltisellä katoksella. Työryhmään kuuluu myöskin ammattimies Petri Rautiainen, joka muiden talkoolaisten avustamana suorittaa muistomerkin kivien saumauksen paikkaamisen.

Talkoomatkan kustannukset toteutetaan Irja ja Einari Jäppisen rahastosta saatavan määrärahan turvin. Heinäkuun lehdessä kerromme talkootyön tuloksista

Pyhäjärvi-Säätiön toimesta on valmistettu A3 kokoa oleva valokuvasuurennos joka otettiin reliefin paljastamisen jälkeen. Ko. kuvataulua on saatavissa Ikaalisten juhlien kansliasta 10 euron kappalehintaan. Jokainen voi kehystää kuvan haluamallaan tavalla. Myöskin kirkon valokuvasuurennosta on saatavissa juhlilta 10 euron kappalehintaan.